KATALIKAS.

Sanvaitinis Laikrasztis paszvenstas reikalams Lietuvių-Katalikų Amerikoje.

No 35 — CHICAGO ILL. 30 d. Rugpjutis (August) 1900 m. — Metas II.

Sanvaitinis kalendorius.

RUGPJUTIS (AUGUST) 1900 m.
30 K. Rożės panos.
31 P. Raimundo iszpažintojaus.

RUGSEJIS (SEPTEMBER) 1900 m.
1 S. Idijaus opato.
2 N. Stepono karaliaus.
3 P. Joakimo tėvo P. M.
4 U. Rozalijos panos.
5 S. Urbono popiežiaus.

Musų pareigos.

Vakacijos baigiasi! Atsidaro vėl mokslainių duris. Musų vaikams prasideda mokslas, lavinimos ant proto ir iszminties; kas metą vasaros laike yra paskirtos 6—7 sanvaitės ant atsilsėjimo, pastiprinimo savo protiszkų spėkų.

Nemaža dalis isz tų kurie szimet apleido mokslaines, jau darbuojas ant duonos kąsnio po įvairias dirbtuves, ne visi vienog vaikai, apleidę mokslaines, atranda atsakanczius dėl savęs užsijėmimus. Daugelis isz jų sėdžia namuose arba slankioja gatvių kampais-užkampeis, o randasi terp tų tatai, jog turi atsakanczias Dievo suteiktas dovanas ir norą ant tolesnto mokinimos. Todėl tėvai, motynos arba globėjei-aukletojei teneleidie savo paauganczius vaikus eiti ant niekų, teliepie juos ir toliaus lavinties. Žinome gerai isz patirymo, jog nelabai temori mokinties ir tiems vaikams, kurie turi tam tikslui įgymtas dovanas ir gabumus, pagaliaus mąslumą ir palinkimą prie mokslo, nes vaikinai tame savo amžėj yra dar par kvailųs, idant galėtu spręsti apie savo ateitės likimus, todėl tame dalyke gymdytojei turi priverstinai nekaipo įplankti ir parkalbėti jų jaunus protus, parstatant didelę naudą isz mokslo, kad juos palenkti prie mokslo.

Laikas padėtas ant mokslo mokslainėj niekados nier nueįęs ant niekų, bet visados atnesza szimtoriopus vaisius ir pinigai iszleisti ant mokinimo vaiko teip-pat niekados niera nueję ant vėjo.

Mums cze Amerikoje neapsakomai yra reikalinga apsiszvietusi jaunuomenė dvasioj tikrai katalikiszkoje, idant galėtu geresnes už mus vietas apimti ir musų tautą geriaus parstatyti, negu lig sziol buvo parstatoma, o juk negalime užslėpti fakto, kad terp musų priauganczios jaunuomenės nemažai randasi, turenczių prigimtą talentą ant mokslo ir jame didelį pasisekimą.

Par tat reikia mokinties ir tuome didinti ir dauginti dovanas nuo Dievo įtiektuosias musų vaikams, nes tuomet ir mes patis pagerinsime savo buvį ir turės musų vaikai didesnę įtekme tarpe svetimų gaivalų szios žemės.

Nuo tėvų priguli visą musų tautos ateitis. Jie turi jausti ir rupinties apio savo vaikų ateitį.

Musų apsileidimas nekartais paržengia ribas, arba aiszkiaus sakant, mes tankiu-tankiausei savo vaikų auginime esame tikri navalas ir tinginei.

Neretai vaikai slankioja po ulyczias lig 10 mutų, o kartais ir ilgiaus ir tadą tikt motyna, kaip isznetyczių atsiminusį, veda savo vaiką į mokslainę, kadą jau vaikai pažįsta visokio įvairumo jutrinas ir skląsczius, iszmokintas yra kaip svetimus daiktus prisisavinti, ant galo žino kuogeriausei, kokioje dirbtuvėje yra padaromi geriausi popierosai, ar tuomet, klausiame tėvų, galima isz vaiko ko gero pasitikėti, ar jis panorės gerai mokinties, kadą jo galva yra prikimszta jau visokių nedorybių. Ne, isz tokio vaiko mokslainė nieko gero negali iszveikti, ir džiaugias juomi nusikracziusi, nes paprastai kitus vaikus piktina.

Vaiką reikia sukakus 7 metams amžiaus atiduoti į mokslainę, ir namuose prižiurėti vakarais, kad dabotu daugiaus knygas negu ulyczias. Yra tai musų pareigos, musų szventa užduotis, o kas szito nepildo, tankei grieszija Dievo akiveizdoje ir priesz visą draugiją, ant tokių tėvų Dievo atakis vėliaus ar angszcziaus užkris.

Bet tėvai turi saugoties ir iszvengti szios žemės vieszias mokslaines (Public Schools) ir nesiuntinėti savo vaikų į jas ant mokymos. Tenai iszauklėjimas vaiko be tikėjimo ir tėvyniszkos kalbos neiszeis tėvams ant naudos; tėvai neturės isz savo vaiko jokio džiaugsmo ant senatvės.

Isz Lietuvos.

Isz Panevėžio.

Neturėdamas ką dirbti ant stacijos, asz nuėjau į miestą. Eidamas per turgavietę, pamacziau ant gan puikių namų iszkabą su gudiszku paraszu „Narodnaja czainaja ir „czitalnia“.

Gan daug esu girdėjęs apie tokius arbatnamius, kaipo apie įrankius dėl musų žmonių apmaskolinimo, tai ir panorėjau pamatyti, kaip panevėžio „arbatinė“ iszrodo. Įėjęs į vidų, pamacziau pirmamjamę kambaryje keletą girtų maskolių begeriant arbatą, nes buvo jau po pietų. Terp tų maskolių sėdėjo, arba vaikszcziojo keli jauni žydeliai ir miesczionpalaikiai, ant kurių tikt pažiurėjus; tuojaus matės, kad jie yra žmonijos iszszlavos. Praėjęs pirmąjį kambarį ir bufetą, už kurio stovėjo dvi mergi ir zaunijo su maskoliais rodydami jiems dantis, įėjau į „czitalnę“, kurioje pamacziau „pasietitelius“, tokius pat, kaip ir pirmajamę kambaryje beskaitant baisiai sumurzotus ir suglamžytus numerius gudiszkų laikraszczių „Sviet“ ir „Vilensky Viestnik“, o kitų knygų nei laikraszczių tenai nebuvo. Pabuvęs valandą „czitalnėje“ ir pasiklausęs, ką ten kalbą, iszėjau į miestą ir nuėjau dar į kitą „czainają“, kuri yra ant gasos priesz bažnyczią; bet ir cze pamacziau tą pat, ką ir pirmamę arbatnamyje macziau. Tadą persitikrinau, kad musų žmonelės ir Panevėžyje nelabai lanko „czainosias“, o jei kuomet ir užeina, tai tikt iszgerti arbatos, bet tokių laikraszczių, kaip „Sviet“, ne tikt. kad neskaito, bet ir žiurėti į juos nežiur. Budamas dar arbatnamiuosę dasižinojau, kad vasariniamę teatrę bus — skaitymai dėl žmonių. Bet kaip nukeliavau tenais, tai pamacziau, kad musų žmonių nei vieno nėra, o susiriko užvis daugiaus jaunų žydukų su žydelkomis, keli maskolių czinauninkai su pacziomis ir su vaikais ir mokytiniai isz seminarijos ir pradinės mokyklos. Skaitė uczitelius seminarijos p. Poidenas, pravoslaunas lietuvis apie Napoleono užėjimo ant Maskolijos 1812 m. Skaitė jis silpnai, neaiszkiai ir teip labai nuobodžiai, jog kad ne choras, sudėtas isz mokytinių seminarijos ir pradinės mokyklos, kurs tarpę jo skaitymo gan gerai dainiavo, butu visi sumigę. Pertat pasibaigus skaitymui, visi ir žydeliai su džiaugsmu spruko laukan. O už visus linksmesnis iszėjau asz, nes pamacziau, kad nei skaitymai, nei gudiszki dainavimai, nei „czainosės“ nepritraukia musų žmonių prie gudų, prie jų kalbos ir prie jų tikėjimo, ir tvirtai esu persitikrinęs, kad nėkuomet nepritrauks. Ignotas.

(„T. Sargas“).

Isz Peterburgo.

(Audiatur et altera pars.) Netikėtai parskaicziau szių metų Nr. 1 Varpo isz Peterburgo raszytą straipsnį apie Ladaringą Draugystę ir studentus lietuvius, ten gyvenanczius. Parskaicziau ir neramu man pasidarė, įpacz žinant, keno tai raszyta. Neturiu nei noro, nei laiko vesti polemikos, ketinu tikt du dalyku paaiszkinti ir tikiuos, kad redakcija neatsakys patalpinti vardan teisybės truputį kitoniszką apszvietimą apkalbamųjų dalykų.

Isz aukszcziaus paminėto straipsnio visupirma matome, kad Labdaringos Draugystės Komitetas, nors tiek kartų jam studentas įkyrėjo savo barnėmis ir neapykanta, ikisziolei nei kartą praszomas neatsisakė daryti ant jų naudos vakarus, vienog priimdamas vakaro vedimą ant savo vardo ir atsakymo ir iszduodamas ant jo reikalų iszaugszto pinigus, stato savo sąlygas, kurių studentai ar visai nenori priimti, kaip szį metą, ar jei priima, kaip kitais metais, tai paskui neiszpildo visų, nės vien isz to paskui ir kyla barnys. Antra, matome, jog studantai ant Draugystės užsirustina, visais pragumais nori jai užkenkti, net per laikraszczius platindami nepuikias ir neteisingas apie ją ir jos vakarus žinias. Kas link pirmo dalyko, tai reikia paaiszkinti, apie ką garbingas korespondentas užtėlėjo, jog policija, leisdavo szį metą daryti dėl studentų vakarą, pridėjo perspėjimą, kad Komitetas niekam negali kitam leisti vesti ant vakaro tvarką ir viską įma ant savo atsakymo. Labdaringa Draugystė, kuri nori dėl naudos draugijos gyventi ir gyventi ne vieną dieną, negali tada eiti į paslapczias su studentais sukalbas ir aiszkiai priesz vyriausybės įsakymą viską pavesti studentams; gali tiktai jų praszyti, kad ant vakaro dėl jų pelno ir vien tik dėl jų pelno padėtų jai vesti rėdą ir gaspadorystę. Ir tikrai praszė, kaip matytis isz korespondencijos. Studentams toksai Komiteto praszymas padėti jam vesti vakarą, o ne patiems gaspadorauti, pasirodė pažeminanczią tarnystę (net vieta lokajų). Oi ta ambicija! Juokai tik isz pono czebatų!.... Toliaus, kaip matoma isz straipsnio, Komitetas szį metą nutarė, juog nėjoks iszdavimas be jo žinios negali buti padarytas. Gana suprantamas dalykas! Komitetas isz aukszto ant reikalų dėl įtaisymo vakaro iszduoda isz savo Kasos pinigus, nežinodamas, ar jie sugrįž, ar vakaras užsimokės; man matos tada, juog netiktai gali, bet ir turi vesti tų pinigų kontrolę. Juog vakarai ir ant studentų naudos taisomi nevisados užsimoka, ir per tai Draugystė gali isz to turėti pragaisztį, tai rodos studentams nereikėtų užmirszti; nes tai neteip seni laikai — užpernykszcziai metai. Juog Komitetas turi vesti iszdrvimų kontrolę tai parodė nelabai miela senų metų praktika: nebuvo rodos nei vieno visuotinio labdarių susirinkimo, kad nereikėtų Komitetui teisintis už studentų vakarų atskaitą; nės visuotinui susirinkimui ir revizijos Komisijai neužtenka tokia akla atskaita: „ant artistų priėmimo iszduota 50 rublių (o gal 40 ar 60), ant kitų mažesnių reikalų 50 rb. ir tt.“ Kad Komitetas isz aukszto užsitikėdamas studentams, paskui dėl savo priesz visotinį susirinkimą iszsiteisinimo reikalauja smulkesnių paaiszkinimų nuo studentų gauna už tatai epitetą policijantų ir czinauninkų. Ar tu szeip sukis ar teip, vis dviem ponam neįtiksi. Garbingas korespondetas klausia; kas žin, kodėl teip jau nori labdariai vesti tvarką ant studentų vakarų? Atsakymas. Dėl to nori ir turi vesti, juog daro vakarus ant savo vardo, ant savo atsakymo, ir isz augszto turi iszduoti ant reikalų savo pinigus. Bet galima teipjau paklausti ir jaunų inteligentų, kaszin kodėl teipjau studentai veržias prie neapkencziamos Draugystės, reikalauja, kad darytų dėl jų vakarus ant savo atsakymo, stato jai savo sąlygas ir užgaidas, kurias reikia butinai iszpildyti, nors iszpildytos buti negali; net savę Draugystės geradėjais stato, kurie jai buk ir kasą savo vakarais pripilą ir renomą taisą. Kas tos garbės ir geradėjystės praszo? Tegul taiso vakarus ant savo vardo ant savo atsakymo, už savo pinigus, Draugystė nesiskverbs į jų gaspadorystę, tik pasakys, lengviaus atsikvėpus: „boba isz ratų, tekiniams lengviaus.“ Darė szį metą vakarą be priedangos Draugystės, girias kad daug uždirbę; Dieve padėk ir toliaus. Draugystė jiems nei pavydžia, nei daro kokiu kliuczių, nei veda priesz juos agitacijos, kaip daro tie szaunus vyrai, kurie pernai isz kerszto atkalbino priesz pat vakarą vieną isz artistų, o szį metą iszlipdė po „kuchmisterkas“ parspėjimus lietuviszkai ir lenkiszkai, kad studentai n'eitų ant labdarių vakaro, garsina visur neteisingas žinias apie jų vakarus, kad atitrautų publiką, eina prie jų taisomo choro mokintis, dainuoti, o paskui priesz pat vakarą atsisako ir tt. Nelemta matytis gyventi mums kartu vienybėje, dirbkime tada atskyrium, kiekvienas ant savo vardo ir atsakymo; kam tie kersztai ir barnės? Netinka Laurui, kad Jokubas savo ratuose nenori jam duoti vadžių į rankas; kam pyktis? Nenori važiuoti, keliauk sau pesczias kaip ponas pagal savo iszmintingos valios!.... Tai pirmas dalykas. Antras dalykas tai klausimas, kam ir kokia nauda isz tų agitacijų ir platinimų per laikraszczius skriaudžianczių Draugystę žinių? Gal kam ir nauda, tik vargei patiems lietuviams, o dar mažiaus tiems, kurie tai daro. Labdaringa Peterburgo Draugystė yra tai vienintelė iki sziolei Russijoje oficijaliszkai leista Draugystė, kur lietuviai gali rupintis ir szelpti beturczius savo brolius, galėtu, jei daugiaus turėtų pinigų, įsteigti priglaudos namus, mokslavietes ir tt. kaip statutai daleidžia. Tuo tarpu studentai netiktai kasmetą nuo jos traukia surinktus per vargą skatikus, bet dar visaip nori jai užkenkti. Jiems matos, juog jie geriaus nusimano apie Draugystės tvarką ir rėdą; Draugystės-gi Komitetas, kurių daugumas buvo teipjau studentais atgal keletą metų, sanprotauja, juog nenustojo ir studentiszko proto, kurį savo laike gavo, ir gyvendamas paskui platesniame apskrityje sziek tiek dar prasimokino, jei ne visai isz knygų, tai isz gyvo žmonių gyvenimo, pažindami gilinus jo sąlygas ir reikalus ir žiurėdami truputį toliaus, nekaip jauni inteligentai. Kas dabar bus sudžia ir kiekvienam atiduos, kas priguli?

Studentams rodos, juog geriaus nusimano apie Draugystės tvarką ir rėdą. Tegul-gi pabaigę mokslą, įsiraszo į Draugystės sąnarius, turės tada balsą lygų su visais ir galės pravesti naują dėl jos kelią, apszviesti savo vyresnius brolius. Ant nelaimės, galima ant pirsztų suskaityti tuos, kurie nuo Draugystės savo laike traukė paszalpą butų paskui patys įsiraszę į jos tarpą ir prisidėję prie Draugystės gero. Peikti labai lengva, bet gerai daryti ir isz savo kiszenės traukti skatikus.... o, apie tai senų dienų pasaka!

Kokia, tada klausiu nauda isz tų agitacijų? yra tai nesuprantami kersztai priesz Draugystę ir jos iszrinktą Komitetą. Patiems labdariams ir jų Komitetui tie kersztai ir agitacijos asabiszkai ir materijaliszkai nepadarys jokios pragaiszties, ar daugiaus atnesz vakarai pelno ar mažiaus. Vien tik skurdu matyt, kad kas metą savo uždirbtą graszį neszdavo ant visuomenės naudos, dėdami be jokios algos veltu darbą ir laiką, gauna nuo tų, kurie reikalauja jų paszalpos, tokį užmokesnį, kaip: „atkaklei, czinovninkai, policija, komitetninkai.“ Ant ko-gi tada daugiausiai atsilieps tie kersztai ir agitacijos? Atsilieps visupirmu ant tų neturtėlių lietuvių, kurie mažiaus gaus paszalpos, kad smulkiaus bus kasoje pinigų; atsilieps teip pat ir ant paczių studentų, kurie nors girias su savo ant vakarų gaspadoryste, vienog nuo pat Draugystės įsteigimo nebuvo metų, kad butų užtekę savo per vakarus surinkto pelno. Pernai nors tiek įkyrėjo Draugystei savo barnėmis, vaidais ir agitacijomis, turėjo vienog milžiniszką drąsą atsiėmę iki skatiko surinktus par vakarą pinigus, dar iszreikalauti nuo Draugystės 100 rubl. Ar ir szį metą neateis praszyti? Kas gali žinoti? Bet tikrai reiktu turėti milžiniszką szirdį, szelpti tą, kursai spjauna į akis ir nori iszversti szaknis to medžio, nuo kurio vaisius skina. Gerai sako priežodis: „katinas glostomas keterą stato.“ Garbingas korespondentas užbaigia savo szaunų straipsnį, iszreikszdamas viltį, kad sanariai Labdaringos Draugystės supras reikalingumą vienybės su studentais ir pasirupįs praszaszalinti komiteto nutarimą. Neramu man iszblaszkyti tokią gražią ir szviesią viltį, turiu vienog pasakyti, kad mangi rodos, juog Draugystė nesupras to reikalingumo: mat per savo tamsumą ir neiszmintį ji gal samprotaus, juog ne Draugystė reikalauja studentų, kad semtų isz jos kasos, bet studentai, ateis laikas, reikalaus nuo Draugystės paszalpos, ir juog jos paczios taikią ir reikalus turi vesti jos paczios aprinktas Komitetas, o ne tie, kurie nieko jai neįnesza, o vien tik isznesza. Tiesa, labai neramu Draugystei, kad studentai teip nuo jos skirias, reikalauja ko ji negali iszpildyti, nori ją gaiszinti, patys sau kaskartą daugiaus užkerta kelią į jos kasą, bet ką paveiksi? Reikia turėti kantrybę laukti geresnio laiko, kurs be abejonės iszvaikys debesis. Labdaringa Draugystė kaip gyvenus, gyvęs. Szį metą nors tiek jai szaunus vyrai darė visokių kliuczių, vienog eina sau druta savo kelių, daug suszelpė reikalaujanczių ir kaip nuo Komiteto girdėjau dar gryno pelno turės apie 1000 rb. už praleistus metus, skaitlius sąnarių gausiai pasididino, ramiai galima žiurėti į ateitį ir perdaug nesibijoti neiszmintingų kersztų. Laikas iszgydys ir tą ligą.

Draugystės bicziulis.
(Isz „Varpo“).

Trumpas apraszymas apie Kryžokus ir Lietuvius.

Tankiai duodasi girdėti apie kryžiokus, kurie musų žemėj daug drako padarė; teip pat ir apie tai, kaip lietuviai kovojo su lenkais ir kryžiokais. Todėl dėl geresnio supratimo, isz kur į szitas szalis minėti kryžiokai atplaukė, turime pasakyti nors kelis žodžius ir apie Lenkijos pradžią. Ir teip Lenkų karalius Beleslavas Kreivalupis, mirdamas (1139 m.) Lenkų vieszpatystę padalino į ketures dalis, terp savo keturių sunų, paskui tie jo sunai teippat padalino terp savo sunų ir tokiu budu Lenkija likos iszdraskyta į sklipelius, pavirto į silpną ir mažą kunigaikszstystę. Vienas isz tokių tatai kunigaikszczių Kondratas, nebeįgalėdamas savo dalies — Mazurijos beapginti nuo stabmeldžių Prusų (artimiausi Lietuvių giminaicziai), parsikvietė ant pagelbos kryžiokus (Kryžiokai — tai zokoninkai szv. Kryžiaus, kurie buvo paskirti laike Kryžiaus karių dėl apginimo Jeruzolimoje Vieszpaties grabo, bet tenai nepasisekus jų darbui parsiplakė į pa Baltijos pakranczius, cze ėmė smaugti Lietuvius-stabmeldžius, buk tai norėdami įvesti Kristaus tikėjimą, tacziaus po uždanga tikėjimo, tikt stabmeldžių turtus plėszė ir žemes atiminėjo, o paczius varė į vergiją tolimon Vokietijon). Davė jiems Chelmijos žemę dėl apsigyvenimo, prižadėdamas nuo Prusų užkariautais krasztais per pusę dalyties. Nuo pradžios kryžiokai dar buvo silpni, nudavė szventais ir nekaltais avinėliais, buvo prie žmonių lipsznus ir taikus, bet įsikerėjus ir sustiprėjus, pavirto į stragius ir smarkius kraugerius. Ilgainiui kardu ir ugne kariaudami, o kryžių po ploszciumi pasibaukę, visą Prusų žemę užgulė, teip jiems pasisekus apsidirbti su Prusais, jie atsikreipė ir ant paczių savo geradėjų — Lenkų; užgriebė jų dvi kunigaikszstysti ir Pamarius, kur szendiena gyvena Kasziubai. Kur tik užgriebė svetimas žemės, ten įkurė stiprias tvirtynes; teip užgulę Pamarį, įkurė pirmąję drutvietę netoli nuo kaimo Melburg. Pirmaseis laimės pasisekimais nepasikakindami, turtų galybe apjakinti užsimanę ir paczią Lenkiją pavergti po savo jungo, teip vadinamoj Didžioj Lenkijoj tuomet vieszpatavo karalius, Vladyslovas Lakietka, netikėtai užpuolę, Gnieznos apygardas ir miestą su žeme sulygino, teipgi ir kitus miestus pavergė. —

Toliaus bus.

„Kataliko“ agentai,

kurie turi tiesą rinkti apgarsinimus, prenumeratą nuo skaitytojų, priimi nėti orderius ant visokių drukoriszkų darbų ir teip toliaus yra szie:

A. Vember,
220 Washington st.
Waukegan, Illinois.

A. Jakutis,
Westville, Ill.

Kataliko Redakcijoj galima gauti maldaknigių pirkti.

Ką Kolumbas sakytų.

Jeigu jis szendien, po teip ilgos kelionės, iszliptu ant Amerikos žemės, jis visai ką kitą pasakytų, negu pasakė 1491 metuose. Tuomet jis naująją žemę apskelbė kaipo turtą Iszpanijos karunos; szendien-gi, turėdamas sugadintą pilvą blogu ant laivo maistu, jis tuojaus pareikalautų Trinerio American Elixir of Bitter Wine ir tajį jis tuojaus apszauktų kaipo goriausią vaistą nuo ligų, paeinanczių isz nežlepcziojimo. Nėra abejonės, kad jis tai žinotu, kadangi kiekvienas jo reikalauja ir nė vieno pasitikėjimas jame nebuvo suviliotas. Suvirsz jau 10 metų fabrikuoja jį Jos. Triner 437 West 18th St., Chicago, Ill., ir galima gauti jį visose aptiekose. Bet cze reikia tėmyti, idant jums duotų ne kitokį, kaip tik tikrą Triner's Bitter Wine, kadangi tiktai szis turi prajovingą gydanczią galybę, kuomet daugumas siulomų publikai vaistų yra vien falszavimai, be jokios vertės ir tankiausei kenkianti žmogaus sveikatai. Trinerio American Elixir of Bitter Wine valo pilvą, kraują ir protą, praszalina vidurių užkietėjimą ir nežlebcziojimą ir daugybėje atsitikimų pasirodė kaipo geriausis vaistas nuo kepenų ir inkstu ligų, net ir gana užsisenėjusių, kurios rodėsi jau yra neiszgydomos.

The Lithuanian Weekly.

„KATALIKAS“.

(The Catholic.)

Issued by the Lithuanian Publishing Company.

Published every Thursday at Chicago Ill.

Executes all kind of job printing and translating in Lithuanian English and Polish languages.

Subscription $1,50 per year.

All communications should be addressed:

Katalikas Publishing Co.
3222 Auburn Ave. Chicago, Ill.

Rates of Advertising.

one inch once.....	0,50
one inch one month.....	$1,00
one inch per year.....	$10,00

Nedelinis Laikrasztis

„KATALIKAS“.

Iszeina kas ketvergas Chicago, Ill.

KASZTUOJA ANT METŲ

Amerikoje.....	$1,50
Į Užmarę.....	$2,00

Pinigus ir visokius rankraszczius reikia siųsti ant szio adreso.

Katalikas Publishing Co.
3222 Auburn Ave. Chicago, Ill.

Pasarga: Už prisiunstas korespondencijas Kataliko Redystė neatsako.

Entered at the Chicago, Ill. Post Office as second class matter.

Žinios isz pasaules.

Karė Kitajuj.

Terptautiszka kariumenė įsilaužusi į Pekiną, nerado tenai nė ciecoriaus, nė ciecorienės, ir niera jokios žinios kur pasislepė, teipgi neranda nė kunigaikszczio Tuan, vado ir pakurstytojo Boxerių maiszto, nors szis ir tebėra dar Pekine. Terptautiszkai kariumenei esant Pekine, miestas ėmė daugelėj vietų degti, kareivei privargę kovomis ir sunkia kelione niekur nestengės gaisro gesinti, sako patįs Kitajieczei padegė miestą. Terptautiszka kariumenė dabar nieko neveikia, laukdama tolesnio savo vieszpatyszczių padavadijimo ką turi veikti, nes ir tarpe terptautiszkos kariumenės vadų niera vienybės, tą nesątaiką daugiausei kelia Maskolius ir Vokietis, kuriuodu nori Kitajui apskelbti karę, bet kitos vieszpatystės ant to nepristoja.

Krikszczioniszka misija Ying Tan tapė su žeme sulyginta, ir tos nedorybės dasileido tikra kitajiszka kariumenė, matyt isz to, jog ne vieni boxerei turi buti kaltinami, bet visas kitajaus randas.

Jenerolas Sagarow randasi pietinėj szalėj nuo miesto Harbin ir artinasi prie Cham Chum. Maskoliszkos pikietos turi užėmusios Kitajiszkąjį upės Amuro skardį. Kelios tukstanczios maskoliszkos kariumenės, kuri turėjo iszkeliauti į Rytus isz Odesos ir Varszavos, apturėjo įsakymus, susilaikyti, kol gaus tolesnius įsakymus.

Terptautiszka kariumenė apsiautė ciecoriszkąjį miestą ir pastatė sargybas prie jo vartų, kariumenė niera į jo vidų įleidžiama, kol negaus instrukcijų nuo savo valdžių; sako, ciecoriszkuose palociuose esant begalinams turtams, kurie yra kaž-kur paslėpti. Maždaug visi įtiki į paskalas pasklydusias, buk ciecorienė naszlė pasislėpė į Sian Fu, kur seniaus buvo kitajiszkas ciecorių sostapilis.

Persija.

Isz Teherano ateina žinios, jog Ali Mahomet Bey, kurs buvo Persijos kariumenėj, dadar pakėlė maisztą, susirinkęs 5000 pasekėjų traukia ant Persų sostapilės, Teherano, ketindamas užimti sostą ir apsiskelbti karaliumi, nes paeina isz kilmės karaliaus Kerim Kham. Beabejonės pakelėj atras daugybę pasekėjų prieszais jį iszsiųsta 600 pėstininkų ir 500 kazokų (kuriuos Maskolius Persijai paskolino). Tuotarpu Persijos Shachas (karalius) važinėjas po Europą nuo pat pavasario, praleizdamas neapskaitomus skarbus ant vėjo, paveizdant jo didelios veltkleidystės, privesime nors szį žimų faktą; Burksėlėj (Belgijoj) vienos dienos užsilaikymas vieszbutėj Shachui kasztuoja $5000, t. y. ant Belgijos pinigų 25,000 markių ir nedyvai, kad jo vieszpatystėj kilsta maisztai arba kad jį anarchistai nori nudiegti.

Manilla.

Japoniszkas laivas Futani Mara, kurs plaukė isz Australijos su valgomais daiktais dėl Amerikonų į Manilą, užvažiavęs ant sekmes, parskilo į dvi puse prie salos Mindanuo. Keleivei ir laivo tarnai tapė iszgelbėti, bet visas tavoras pragaiszo.

Prancuzija.

Isz paskutiniųjų žinių galimą spėti, jog beabejonės karė įvyks terp Prancuzijos ir Marokkos (Afrikoj). Prancuziszki laikraszczei dar pakursto, sakydami, buk tai anglai pakurstą Marokkos valdžią užkabinti Prancuziją.

Žinios isz Amerikos.

Nashville, Ill. Farmeris And. Schlake iszėjęs ant medžionės paklydo girioj. Beklaidžiodamas po girią prisiartino prie upės Okaw, kame jį užpuolė didelios gaujos moskytų ir teip baisei jį sukrimto, jog vargei galėjo į namus parsivilkti. Gydytojei neturi nė mažiausios vilties užlaikyti jį prie gyvasties.

Kenosha, Wis. Gromatų iszneszіotojas J. Burg likosi czion suaresztuotas, už atidarinėjimą apsaugotų (registrotų) laiszkų, kuriuose buvo pinigai.

Fort Saeling, Minn. Perkunija įtrenkė į namus, kurie buvo paskirti dėl sudėjimo ginklų, ugnis isz tos priežasties užgimusi visą namą apvertė į plėnis ir pelenus. Gerai dar kad pasisekė veikei ugnį sustabdyti, kol vėjas smarkesnis nepakilo, nes atstume 15 pėdų buvo krautuvė parako kur jo buvo 22000 svarų.

San Francisko, Cal. Pribuvo į szitą miestą isz Sydney, Australijos, laivas, kur dėl czianikszczių bankų pristatė aukso ant $6000000.

Teip-gi czion pasimirė G. Lunch, vienas isz pirmutiniu jų kolionistų, kurie cze apsigyveno, jis buvo locnininku didžiausios alaus leidinyczios.

Joanesville, Wis. Szitoje apygardoje krusza iszmuszo visus javus ant lauko, blėdės padarė ant $100000, visos taboko plantacijos su purvais sumaiszytos.

Siuox City, Ia. Mieste Lemars, Ia, sudėgė praeitoj petnyczioj mokslinyczią po vardu Wertern Union College, kol ugnagesei pribuvo, visas namas jau buvo vieni tikt griuvėsai, pragaiszties apskaito ant $40000, o apsaugotas buvo tikt ant $10000.

Dinges, W. Va. Pavieto Logan gyventojei yra dideliame įnirtime. Niera tos dienos, kad piktadėjei kieno neapiplėsztu arba nužudytu. Par paskutinias 24 val. tapė nužudytos kelios įpatos, tame skaitliuj ir kunigas Milard Stafori, klebonas Italų katalikiszkos bažnyczios.

Astoria, Ore. Kelios vietinės prekystės firmos nupirko szalip Knappa 65000 akrų žemės, kuri turi savėp didelius mineraliszkus turtus. Jeszkant patirta, jog visas pažemis yra užklotas anglimis ir randasi szaltinei kerosino. Ant sunaudojimo szitų turtų kapitalistai žada padėti 10 milijonų dol.

Pine City, Minn. Piaca, jaunas 18 m. čzekas, užpraszė 18 metų dukterį savo gaspadinės pasivažinėti ant lotelio ir pažvejoti. Motyna ir mergina pristojo ant to, ir iszvažiavo, bet mergina pasiemė savo brolį su savimi, pribuvus jiems į nuoszalią vietą, Piaca paliepė vaikinui prasiszalinti, grażodamas jam smercziu, o o kadą vaikinas paklausė, piktadėjas mergelę sugėdino (dasileido nemoraliszko darbo), paskui ją pusgyvę įmetė į vandenį. Parsitikrinęs, jog jo auka jau negyva ir patsai įszokęs į vandenį pasiskandino. Tos mergelės broliukas, kurs buvo krumelėj pasislėpęs, viską matė kas dėjos.

Vietines žinios.

— 3 d. Rugsėjo atsidaro lietuviszka mokslainė szv. Jurgio parapijos, Chicago, Ill.

— 2 d. Rugsėjo prasidės fairas liet. szv. Jurgio parapijos, parakvijos halėj kertė Auburn ave. ir 33 st., grajis kas nedėldienis iki dienai užduszinės; įženga 10 c. — pilnas tikietas 50 c. Ant naudos vietinės bažnyczios.

— Bažnyczia szv. Jurgio Chicagoj su szita nedelia prasideda augti augsztyn ir turime viltį, jog per sekanczius 4 mėnesius užaugs teip augszta, kad toliaus nebgalės kilti; nes kryžius ant bokszto 216 pėdų augszczio užbaigs darbą — per kurį viskas prasidėjo ir užsibaigs.

— Pasimirė praeitą sanvaitę du dori vaikinai: Petras Kukuraitis 29 met. amž. ir Juozapas Adomaitis 22 metų, abudu giminės gražiai palaidojo. Dieve duok amžiną atilsį.

— „Kataliko“ redystė naujame name po nr. 3222 Auburn ave., po valei visus rakandus sau reikalingus baigia įsitiekti, nes ir visas namas likosi pataisytas.

— Tolesnei „Kataliko“ red. ketą įsteigti ir knyginą, susidedanti isz knygų doriszkos ir katalikiszkos įtalpos dėl visuomenės, isz kurio galės pasinaudoti visi troksztanti ir jieszkanti teisybės, o vis tai per užmanymą guod. vietinio klebono, kurs dar metuose 1897 nupirko į savo knyginą isz spaustuvės „Lietuvos“ po vieną ekzempliorių visų knygų, kokios tik radosi ant lentynų minėtoje spaustuvėje (iszimant maldaknygias) už $61.54, tas visas ir isz kitų spaustuvių pargabentas sudavadijęs dovanoja visuomenei; pagal noro guod. vietinio klebono szitą knyginą užveizdės stiprus lietuvys — gero pasielgimo isz liuoso noro (beužmokesczio) dėl labo lietuvių-katalikų; knygas dalįs, mainįs— nedėldieniais po 12 val. po pietų. Knygas galima bus gauti dykai, arba kiek kieno loska ir gera vale, be kaucijos isztikemiems, o nepažįstamiems tiktai su kaucija jemanos knygos verczios, kurią (kauciją) atsiims sugrąžinus paimtąją knygą. Maždaug tokia yra valė musų guod. klebono kaslink knyginо. Mes isz savo pusės tam nuoszirdžiai pritariame ir knygų kataliogą, kaip tik apturėsime knygas, patalpinsime „Katalike“; nors tame, turbut knygų skaitliuje rasis ir įvairios pakraipos (nekatalikiszkos-liutaroniszkos), bet pasitikiame guod. klebonas tokias sulaikys ant ugnies arba ir mes patys nedaleisime į knyginą. Kaslink mus, tikrą tiesą pasakius, guod. klebono mieris yra didelei pagirtinas, nes terp lietuvių platinesi baisi vėtra, kuri kelmus rauna su szaknimis — platinasi teip sakant skaitymas (ne istoriszkų, ne geografiszkų, netiesiog moksliszkų laikraszczių ir knygų), bet antireligiszkų, kurie czion Amerikoj apsigyvenusiems lietuviams protą sumaiszo, ką pagal visuomenės patirimą ir vietinio klebono paaiszkinimą, galima drąsiai atkartoti ir patvirtinti, jog puskvailių Dunnig, Ill. namuose, daugiausiai randansi isz lietuvių kurie skaito tokias kvailybes, kaip „Dangus, Dievas ir Pragaras.“

Szis tas.

Japonijos rundas nepavelija savo gyventojams danginties į Ameriką ir Kanadą. Nors ir esame prilankus japoniecziams už jų griebimos prie civilizacijos, vienog tas valdžios uždraudimas mus ,džiugina, nes japonieczei didelei kenkia amerikiecziams darbininkams, kurie neįstengia už tiek dirbti už kiek gali Japonietis, butu gerai, kad tą padarytu ir kitos vieszpatystės, isz kurių atplusta gaujos darbininkų ir nenori prigulėti prie vietinių darbininkiszkų organizacijų.

Miestas Ekbatana Azijoj, Medijos sostapilis, buvo apvestas septineis murais. Senoviszki rasztininkai, minėtinai Herodotas, apsako apie juos negirdėtus dalykus. Murai buvę smailus ir vieni už kitus augsztesni (prasikiszę) nes ir minėtas miestas rioksojo ant žimios kalvos. Vieszpataujanczio palocei ir jo iszdas (tresury) buvo už septyntosies sienos. Pirmasis isz laukų buvo baltai maliavotas, antrasis juodai, tretysis rausvai, ketvirtasis mėlinai, penktasis gelsvai, szesztasis apmusztas sidabru ir blėkomis, septyntasis užklotas auksu ir didelei grażei iszveizdėjo.

Monza miestas, kuriame Italijos karalius, Humbertas, tapė nesenei nužudytas, yra labai senoviszkas ir dar priesz XIII amžių buvo liudininku kitos karalažudystės, nes 573 m. likosi nužudytas Longobardų karalius, Albion, kurs tą miestą buvo apsirinkęs sau už sostapilį: jis tapė nužudytas isz noro Rosamundos, dukters karaliaus Gepydų, kurį minėtasis Albion nukavė ir jo Rosamundų liepė buti jo paczia ir gerti vyną isz nužudytojo tėvo kauszo.

Vatikanas apturėjo tikras žinias, jog didelis skaitlius misijonierių, įpacz prancuzų tapė Kitajieczių iszžudytas, visų misijonierių Kitajuj yra 800, isz tų 400 kitajieczių kunigų.

Didžiausį skaitlių misijonierių iszsiuntė prancuziszkas misiszkas užrubežinis susivienijimas, prie kurio priguli 600 misijonierių ir prie jo priguli Chinuose 600 koplyczių, pastatė 800 mokslainių ir skaito tikencziujė į 20000. Jezuitai turi vikarijatus Kiang Nam ir Hong Kong, kur darbuojas 60 misijonierių, yra 900 mokslainių ir tiek pat koplyczių ir katalikų 125000. Teip-gi pasekmingai darbuojas Pranciszkonįs ir Dominikonai.

Vieną kartą kunigui atsėjo sznekėties su vienu mokytu profesoriumi, kurs ant nelaimės buvo bedievis. Terp kitko ansai profesorius kunigui pasakė: „asz tą tikt tepripažįstu, ką matau, o ko nematau to ir nepripažįstu“. „A! jei tai teisybė, — tarė jam kunigas, — kadagi asz tamstos proto nematau, tad Tamsta beabejonės proto neturi“. Ansai profesorius susigėdęs užtilo.

Pilipinų salų prekė dabar paszoko augsztyn, nes dveji metai atgal Suvienytos Valst., pirkdamos nuo Iszpanijos mokėjo už kiekvieno gyventojaus galvą po $2.00. Bet dabar pripirkdami salas Cilibų ir Cagayen, kur skaitos 10000 gyventojų, užmokėjo $100000, t. y. po $10 už galvą.

Turtingiausis kudikis pasaulėj yra Didi Kunigaikszcziutė Olga, nes tą paczią sanvaitę, kadą jį gimė, dėl jos likosi sudėti 10 milijonų rublių.

Dievo Apveizda jaunzia.

Tąsa.

VII.

Pamestinis.

Su kudykiu klėbėj tėvas Serafini dasigavo laimingai lyg artimiausiojo sodžiaus, kur gyveno jam gerai pažįstamas klebonas. Pas jį pernakvojo ir pasakė kokiu budu tas kudykis pakliuvo į jo rankas; teipgi pasakė jam tėvų pavardę, maldaudamas kunigo, niekam apie tai nė žodžiu neužsiminti. Ant rytojaus kudikis tapė paslapczia apkriksztytas, vardas jam likosi duotas Rodrigo. Czion vienok jo negalima buvo palikti, ėmė pustelninkas rodavyties su kunigu, ką su kudikiu veikti, ar atiduoti ant auklėjimo žinomai sodieczių szeimynai ir mokėti už tai, ar, idant panaikinti visus pėdsakus kudikio kilmės, kam nors primesti ir tik isz tolo jautoties apie jo tolesnį likimą lyg kol tėvai neįgys liuosybę.

— Asz pažįstu, sakė kunigas, tulą — dar gana jauną szeiminą, kuri gyvena pacziame gale sodžiaus, ir turi, ant kiek asz žinau, tarp visų gerą vardą. Ji nėra be skatiko, o lyg sziol dar bevaikė. Tatai mano toksai patarimas. Subrieszkiui atejus, geriausiai tą kudikį pamesti prie jų triobelės slenksczio. Czion einasi, manding, visupirmiausiai niekam neužsimestė ir per tat nesukelti nereikalingų dasiprotėjimu, o paskui toipgi isztirti dorumą tų, kuriems bus pavestas kudikio auginimas.

Nuo pradžios tas kunigo užmanymas pustelninkui butinai nepatiko, paskui vienok, pripažinęs kunigui teisybę, su noru ant to pristojo. Ant galo kunigas paraszė keletą žodžių dėl tų, kurie turėjo kudikį atrasti apie jo kilmę, įdėjęs keletą auksinių pinigų, padavė tėvui Serafini, kad jis padėtu prie vaiko.

Vakare pustelninkas kudikį suvystęs į vilnonę skarą, sudėjo į krabutę ir iszneszė jį pagal parodytojo adreso. Sodyba, kurioje minėtas Miguel — nes toksai buvo vardas ano valsczionies, iszrodė, tiesą pakius, vėžlybai, bet neiszrodė ant turtingų. Pustelninkas, praeidamas pro jų langus, žvilgterėjo į vidų ir ką tenai pamatė juojaus jį pertikrino jog kunigas davė geriausią rodą; nes vyras su paczia vakarines maldas kalbėjo. Truputį vienok prisistebėjus, pustelninkui pasirodė moteriszkės veidas nejaukus ir isz jo muszėsi veidmainystė, ir jau ketino su savo turtu prasiszalinti, kaip tame pacziame laike kudikis, iszbudintas vakarinio atvėsio, ėmė verkti. Palingavęs truputį kol vėl kudikis neapsimalszino ir neužsnudo, padėjo krabutę prie slenksczio; kokią 20 žingsnių atstume patsai atsistojo, užsibraukęs už medžio, nenuleizdamas akių nuo durų ir nuo kudikio.

Neilgai laukus vėl kudikis ėmė czirkszti. Isz savo paslapczios vietos pustelninkas pamatė, kaip moteriszkė atidariusi langą ir žvalgydamos atidžiai į visas szalis, tarė savo vyrui:

— Klausyk, Miguelu, ar ir tau nesigirdžiasi cziapat kudikio verksmas? Jei neapsirinku tas kudikis po musų durim verkia.

— Teip ir man rodosi, Inez, — atsakė Miguel, artindamos lango linkon. Gal kas vargszelį pametė prie musų namų. Paskui abudu nuo lango atsitraukusiu jį uždarė ir mažą valandėlę tarp savęs rodavijos, po to, Miguel pagavęs deganczią nuo stalo žvakę isz kambario su savo paczia iszejo. Moteriszkė pirmoji pamatė krabutę, pakėlė, visa drebėdama isz žingeidumo ir tuoj jos virszų atidarė.

— Dieve mano! suszuko nusistebėjusi, žiurėk, vyrėli, kas per nesitikėtas turtas dėl musų vargszų! Koksai grażus kudikis, tikras isz dangaus aniolėlis! Turbut szalta vargszeliui, nes teip plonai suvystytas. Žiurėk, koks mažutėlis, beabejonės dar keles dienas skaito savo gyvasties. Nu, pažiurėk tik, kaip szypsosi į manę. Iszties esu žingeidi, kas per vieni jo tėvai. Bet ką mudu veiksiva su juomi? Ar paimsiva ir pasilaikysiva dėl savęs, ar cziapat paliksiva ant Dievo valios?

— Ar paliksiva? atsakė Miguel, prisistebėdamas atydžiai kudikiui. Tokį apleistą, smulkų pupytį, palikti cze bemielaszirdystės, gėdykis ir sakyti. Kad bucziau atradęs ir szunytį pamestą, ir to bucziau pasigailėjęs, o ką cze bekalbėti apie kudikį. Paimk jį ir įneszk į sziltą stubą? Busiva jo gimdytojai, kurie drįso jį be mielaszirdystės pamesti. Pamatysi, kad jis mums atnesz laimę.

Inez, rodės, isz pradžios abejojo, žingeidumas vienok virszų gavo.

— Su primestineis, tarė ant galo, įpacz su tokiais, kurie paeina nuo turtingų tėvų, paprastai įdeda dovanas. Norėcziau žinoti, ar jam ką nors teipgi įdėjo.

Tuos žodžius tarusi, greitai nubėgo į triobą, iszėmusi kudikį isz krabutės, padavė ant rankų Migueliui, o pati ėmė krėsti visą krobutę, jieszkodama kokios nors naudos. Akis jos praszvito isz džiaugsmo, kada ant dugnio krobutės apsigriebė korcziukę ir auksinius pinigus. Tiek pinigų dar savo gyvenime nebuvo macziusi.

— Pradžia neprasta, suszuko prasidžiugusi, pinigus delne laikydama, ją didžiaus džiugino pinigai, negu vargszelis kudikis.

Miguel tuotarpu atsargei padėjęs kudikį ant lovos, iszskleidė popierių. Ant nelaimės nė katras isz judviejų nemokėjo skaityti; nes tuose laikuose mažkas temokėjo skaityti, vienok dasiprotėjo, jog tame raszte turi buti visas iszaiszkinimas kudikio kilmės. Per nekurį laiką abudu tylėjo, žiurėdami vienas ant antro, ant galo Migueliui atejo į galvą gera mislis. Netolimai gyveno barzdskutis, kurį ne vien sodžiuje, bet ir ant visos apygardos žmonės laikė už didelei mokytą ir gudrų vyrą, nes mokėjo truputį skaityti ir raszyti. Prie jo tat ir nubėgo Miguel su ana korcziuke, kad jam teiktusi perskaityti, isz pradžios nenorėjo pasakyti isz kur tąs rasztas paeina ir kaip jis į jo rankas pakliuvo. Kaip tikt barzdkutis pažvelgė ant raszto, pažino vietinio klebono ranką ir pasakė apie tai Miguelui, barzdskucziui prisiartinus prie žiburio, kad per skaityti, Miguel rasztą su ranka uždengė ir nedavė skaityti.

— Ne, ne, pone cirulninke, — tarė, — meldžiu neskaityti kas ten paraszyta, galite tikt skaityti mano pacziai girdžiant, bo kiteip jį man netikės, jei asz pareįęs namon papasakoczia, kas raszte paraszyta. Isz antros vėl pusės neturiu geros atminties, galėcziau svarbiausį dalyką pamirszti, o mano žmona labai yra neužsitikianti. Eikiva pas manę o už tamstos sugaisztį atsiras ir gerokas vyno stiklelis. Ale meldžiu; kas per sugaisztis, atsakė barzdaskutis, savėje vienok, pasitikėdamas ant geresnio atlyginimo.

Tame pacziame laike Inez, dasiprotėjo, jog atrastas vaikas turi buti jei ne kunigaikszczio sunus, tai bent grapo, jog atrastoji dovana tai tik pradžia, jai jį kaip reikiant užsiims auklėjimu to kudikio, jos neaplenks gausus atlyginimus, todėl, prirengusi jam padorę lovaitę, paguldė į ją ir pati jį supdama, stebėjos ant kudikio.

Po valandos sugrįžo ir vyras su barzdaskucziu, kurs paėmęs korcziukę, ėmė skaityti.

„Tas kudikis, užgimęs Granadoje, likos apkriksztytas katalikiszkai ir duotas jam vardas Rodrigo; jo tėvai augsztos kilmės, paveda jį į jusų prieglaudą ir sąžiniszką auklėjimą, nes pacziuodu pakliuvo į nelaisvę. Mylėkite jį kaipo locną kudikį. Laikas nuo laiko gausite panaszį pinigų žiupsnelį, kaipo menką ženklą padėkos ir užmokesczio už visus juodvieju vargus pakeltus auklėjime szito kudikio, kol Dievas maloningas teiksis tėvų likimą atmainyti. Tuotarpu pavedame kudikį ir juodvieju Dievo apveizdai.“

— Keistas dalykas, — pirmoji atsiliepė Inez, barzdaskucziui pabaigus skaitymą, — iszties, sakau, keistas daiktas! nesuprantu, kaip tas gali buti, jog dabar Granada yra Maurų rankose ir terp miesczionių nėra nė gyvos duszios isz krikszczionių. O vėl jo oda (skura) balta, kaip ir musų, o ne tamsi kaip Maurų. Buk esąs augsztos kilmės, gal ir kunigaikszczis....

— Neplepėk, — pertraukė jai Miguel, — isz atžvilgio į mus gali buti ir augsztos kilmės, nebudamas visiszkai kunigaikszcziu.

Inez vienok, budama isz prigimimo ant aukso godulė nesiliovė plepėjusi ir strunijo palocius ant tirpstanczio ledo. Barzdskutis, nors ir pritarė juodvieju sznekoms, szirdyje tacziaus turėjo didelį pavydą.

Pranslinkus keletui dienų apsilankė ir tėvas Serafini namuose Miguelio, kad parsitikrinti, kaip apseita su pavestuoju jiems kudikiu. Tą dieną Miguelio pati buvo iszvažiavusi į mugę ant turgaus su savo vyro giminaicziu, vardu Juan, kurs pas Miguelį tarnavo, jis buvo jau gana nebjaunas žmogus. Buvo tai žmogus prastas, sąžiniszkas ir darbsztus, vien tik bruzdė ar tai po namus, ar tai laukuose, mažai tesznekėjo, žmonių draugystės nemėgo.

Pustelninkas atrado Miguelį prie lopszio, pamatęs pustelninką įeinantį atsistojo ir mandagiai pasveikino, klausdamas apie priežastį, kurios dėlei pas juos teikės atsilankyti, nes Tėvas Serafini sodžiuje gana buvo žinomas.

— Privargau truputį, — atsakė pustelninkas, norėjau pas jus biszkutį atsisilsėti.

Miguel bėdavojo, negalįs jo prideranczіai pavaiszinti; nes pati mieste, o kredensai visi užrakinti. Vyno stiklą, kuriuomi svetį pavaiszino, pustelninkas pastumė į szalį, sakydamas, svaiginanczių gėrymų neragaujįs; bet visą atydą atkreipė ant kudikio, kurs lovytėje ramiai miegojo.

— Ar jusų kudikis? — paklausė.

— No ne, — buvo atsakymas ir Miguel nusiszypsojo.

— Ne? o kokiu budu jis pas juos dasigavo?

Miguel papasakojo teisingai visą istoriją pustelninkui

ir meldē jo, kad jis pasirupintu viską paslaptėj užlaikyti. Dėl jo tas nebuvo naujyna, vienok skaitė už reikalingą užtylėti apie kudikio kilmę. Tikt tėvams sugrįžus turėjo nupulti uždanga kudikio kilmę slepianti.

Kada Miguel dėl patvirtinimo to, ką apsakė, isztraukęs kunigo klebono korcziukę, padavė pustelninkui, pridurdamas, klebonas geriausiai žinosis apie kudikio tėvus.

— Ant kiek asz jį pažįstu, jums jis nieko nepasakys. Auklėkite kuogeriausiai szitą kudikį, ir apie jo kilmę ir tėvus nė teirauti nesitariaukite, nes jums beplepant gali tą kudikį nesitikėtai kas atimti teip lygiai, kaip, nesitikėtai primetė. Persergstu jus! Szalip Dievo daugiausiai rupinsiuos apie szitą kudikį. Laikas nuo laiko atsilankysiu pažiurėti, ką vaikas veikia, dabar likit sveiki, su Dievu!

Tą sakydamas, dar sykį žvilgterėjo ant saldžiai mieganczio kudikio, paržegnojęs jį, iszkeliavo. Matomai skubinos, nes nesižvalgydamas nė į kairią nė į deszinę žingsniavo pirmyn. Ir tiesą pasakius tą dieną jis turėjo tolimą kelionę atlikti, skubinos į miestą Burgos, kame gyveno jo sesuo, naszlė jau amžiuje moteriszkė gana turtinga. Kelios dienos atgal apturėjo, nuo jos žinią, kad pributu, nes jauties ilgai nebegyvensiantį ant szios pasaulės, todėl norėjo visus savo žemiszkus turtus pavesti į jo rankas.

Todėl tai Tėvas Serafini ir skubinos.

Toliaus bus.

BAKU.

Atsiradimas apsczių kerosinos szaltinių ant Kaukazo, įpacz apsukus miesto Baku, pridavė tam miestui ir jo apygardai tokį ženklivumą, apie kokį czvertmetį atgalios niekas butinai nė mąstyti nemąstė.

Szito miesto apygarda yra viena isz nepaprascziausių ant visos pasaulės. Plika žemė vulkaniszko nudavimo, susiskaldžiusi ir susiaižiusi į skilczių-skiltis, be medžių, be žolės stiebelio, pavėdi ant tyro, Izajaus pranaszo szventrasztyje apraszytoji. Pagaliaus praminimas paszalio, ant kurio yra palietas miestas Baku, neszioja apokalipsio vardą: Apszeron. Gelsva žemės spalva padidina įspudį ant kiekvieno žmogaus. Suplaukė czion visi jieszkoti kerosinos ir aukso: amerikonai, anglai, graikai, armėnai, vokiecziai, rusai, lenkai, ne be to kad tenai terp jų nesirastu ir lietuvių, musų lietuviai, į maskoliszką kariumenę pakliuvę, tankiausiai yra grudžiami ant Kaukazo.

Negalima aprybuoti skaitlinėmis tos daugybės kerosino, koksai tenai randasi. Jei prisiminsime sau Monako, kur nėra dieninio skailiaus supiliamo aukso, bet įgina tulą anczprigimtinį vertumą, tada galima sau lengvai perstatyti, kas dedasi Baku, kur kerosino užpludimai, kurie priguli žmogaus liosui, kurs iszloszė ar praloszė, apie ką paprasti mirsztantiejie mažką teturi supratimo. Milijonai pudų kerosinos yra teip lengviai parduodami, kaip ant gasos turgaus dieną viszcziukai ar tetirvai. Vienas szaltinis ant mėnesio duoda po 5 milijonus pudų kerosino, kitas po 15 milijonų, kita vėl fontaną iszmeta ant pavirszio po 100 milijonų pudų. Kapitalistų draugystė perka po keles desentinas kerosininės žemės už 5 milijonus rublių, kad praslinkus keletui sanvaicziu iszparduoti kitai kapitalistų draugystei už 15 milijonų, szita draugystė netrukus dviejų sanvaicziu parduoda trecziai draugystei už 20 milijonų rub. Ir tas viskas dedasi nepilnai per 5 sanvaites. Tas viskas iszrodo ant pasakos, tuotarpu yra tikra teisybė.

Baku yra tuomi dėl užkaukazinios Azijos, kuomi yra dėl Suvienytų Valstijų San Francisco. Trukyje 20 metų isz mažo miesto, skaitanczio 10,000 gyventojų užaugo į milžiniszką pramonystės miestą su 180,000 gyventojų.

Stacziai sakant, stoka vietos dėl įvairių dirbtuvių, kaip antai vynių, baczkų ir tt. Kas diena plaukia laivai isz Anglijos, Vokietijos Volga upe pagal ir Kaspijos marėmis į Baku keresinos užpirktos priimti, idant ją paskui iszvažinėti po visą pasaulę.

Visas Kaukazas — Tiflis, Batum — viskas gyvuojantis maitinasi isz kerosinos, pradėjus nuo didžiausio milijonieriaus siekiant menkąjį „mužiką“, kad umai kerosino pritruktu, visi tame kraszte badu iszstiptu.

Kuodaugiausiai kerosinos yra pajieszkomos, tuomi jos daugiaus pribuna. Pati jo szirdis guli po apaczios Kaspijos jurės, viena szaka traukiasi lyg Lenkorano Persijos parubežiais, kiti net lyg Krasnovodsko ir Uzum-Ada už marių. Jo prekė vis didinasi. Sabunchi, Balachony, Bibi-Ebat — tai yra kaimai, kur yra daugiausiai gaunama keresino. Nobel, Ratszild, Tagiejew, Mantaszew, — tai vardai kerosino karalių. O kiek dar yra kasdiena pralobstanczių, kas gali suskaityti. Visur girdėtis sznipsztimas pompų, kurczias kujų kalimas drutus stulpus, tukstanczių tukstancziai stiebų kiszoti kyszo, tarytum puikiausiai iszaugusi giria. Kasama yra szulinė, kuri pagal gilumo, kasztuoja nuo 30 lyg 70 tukstanczių rub. Užlaikimas szulinės kasztuoja tiktai keliolika rublių ant dienos — visas dalykas yra tame, kad dasižinoti ar kerosinas tenai randasi ar ne? Yra tai tikras lioterijos loszimas. Jei tenai nesiranda kerosinos, visas žmogaus darbas ir kasztai nueina ant nieko.

Szalip Baku guli Surakoni, szventa vieta, apie kurią padavimas skelbia, jog tenai užgimė Proteus. Gal ir buti, juk ant Kaukazo randasi Elbrus (augszcziausia Kaukazo kalnų virszunė), prie kurio Proteus buvo prikaltas. Surakoni yra szventynė su hindusų paraszais, kurią užlaiko kunigai.

Draugiszkas gyvenimas Bakų, kur vieszpatauja, kaip prie Babilionijos bokszto statymo, tiek įvairių kalbų ir tautų, iszrodo ant dideho miesto gyventojų, kame kiekviena tauta vartoja savo kalbą ir paproczius, bet sykiu miestas turi visus privalumus azijatiszkojo miesto. Moteriszkės, kurios turi daugiausiai laiko, yra pagrimzdusios į skaitymą knygų ir praleidžia laiką truputį liuosiaus, negu vyrai ir broliai, kurius apsiurbia kerosinas ir mąstimas apie kerosiną.

Jaunuomnė peržengia gyvenimo rybas kaip ir sostapilių miestuose, Baku metraszcziai pilni yra jų savyvalės. Žmonės susidedanti isz maskoliszkų sodieczių (mužikų), totorių, armėnų, gruzinų, persieczių ir maskolių, visas savo spėkas tankiausiai jie apverczia ant to, kad tik apgauti ir nusmaugti pavienį žmogų kitos tautos ir tikėjimo. Armėnas iszsitaria apie totorį: „Tas bjaurus totoras“. O totoras apie armėną vėl teip sako: „Tas netikęs armėnas“. Tiek vertas vienas kiek antras, nors, tiesa pasakius, Totoriai daug teisingesni. Senoviszki valdonai to kraszto, persiecziai, gyvena tvirtinėse, ir veda menkutį ir skurdų gyvenimą, o jų kudykiai, isztiesę raukutes į europieczius vienvalia szaukia: „Kopek, kopek!“

Tame kraszte, kur medžiai neauga, viskas miestę yra teip įtaisyta, jog iszrodo tikras rojus. Gatvės iszlietos asfaltu, puikus sodnas, kurs labai brangiai kasztuoja, jame ne vien visoki medžiai derlingai auga, bet pagaliaus visas yra apdengtas gražiausia veja. Nekurie medžiai siekia augszczio 2 metų, o jų lapai pusė metro ilgo; medžiai vaisiniai iszduoda apsciausius vaisius.

Miestas Baku apturėjo savo vardą nuo persiszko žodžio „badkybe“, ką reiszkia: vėjo dumimas, t. y. jog tenai vieszpatauja smarkus vėjai.

XIII amžiuje jis buvo rankose Arabų, o paskui su mažais pertrukiais net lyg pat XVIII szimtmeczio apygarda szita pasilikdavo po Persų valdžia. Po ilgo apgulimo 1723 m. Baku tapė Maskolijai prijungtas; bet miestas vėl į Persijos rankas pakliuvo ir tikt 1806 metuose galutinai Maskolijai pasidavė. Klimatas vidutiniszkas, sykį per 80 m. 1888 metuose įplauka (uostas) buvo užszalęs ant trumpo laiko. Daugiausiai giedra ir džiova. Baku didžiausiu neprieteliumi yra tankiai atsilankąs sziaurinis vėjas, kurs neretai nė laivų neįleidžia į uostą.

Garsus mokslinczius-Lietuvis.

Nesenei lenkiszkame laikrasztėj „Gazeta Warszawska“ p. J. Ilgowski primina net isz už Baikalo užsitarnavimus pagarsėjusio orentalisto (Saulėtekio kraszto tyrinėtojo) profesoriaus Juozapo Kavaliausko paminėjimui jo szimtmetinių sukaktuvių gimimo. Vienmetis ir sandraugas Adomo Mickevycziaus, Juozapas Kavaliauskis užgimė Grodno gub. 1800 m. Augsztesnius mokslus užbaigė Vilniaus universitete, esant rektoriui tos mokslinyczios Simonui Malevskiui. Nuo pradžios jis mokinos klasiszkos filioliogijos, likimas vienog nukreipė jo visas iszgalės ant tyrinėjimo tolimose Rytuose.

1824 m. Kavaliauskį randame Kazanuoj, kur jis lavinasi Rytų szalių kalbose, trejus metus paskiaus gauna pasiuntimą ant tyrinėjimo kalbų: mongoliszkos, burijatų ir tungulų terp laukinių genczių. Tos kalbos tuomet dar butinai buvo neisztirtos ir Kavaliauskis turėjo įvesti naujį kalbamokslį (gramatiką). Juk tai buvo nelengva užduotis. 70 metų atgal kelionė po Mangoliją ir Zabaikalų krasztą negali susiliginti su szios dienos kelione. Par tat Kavaliauskis, į laukinių žvierių uodą (skurą) įsilindęs, klaidžiojo nuo szėtro lig szėtro po tyrus stepus (laukus), susipažindamas su kalbą, paprocziais ir apeigomis Mongolų, teip-gi ringdamas svarbius rankraszczius.

Musų mokslinczius atsilankė teip-pat ir Pekine, kur pragyveno 13 mėn., o reikia pasakyti, jag toje epokoje Kitajaus sostapilis bemaž ko buvo dėl europieczių neprieinamas. Kitajui, acziu prilaukumui vieno Buddos kunigo, vardu Mindžala, Kavaliauskis įgijo daug rankraszczių (manuskriptų) o terp jų žingeidžius dokumentus Dzengischano.

Par Kiachtą ir Irkucką Kavaliauskis sugrįžo į Peterburgą, parsivezdamas su savimi, apart svarbios medegos dėl Mongoliszkos gramatikos ir žodyno, daugybė pajeszkomų rankraszczių, kurius iszdalies patalpinta vietiniame knygyne, iszdalies į rinkinį Kazaniaus universiteto.

Neilgai trukus po sugrįžimo į Kazanių 1833 m. mokslinczius apturėjo laipsnį profesoriaus Rytinių kalbų ir paskui iszdavė „Trumpą Mongoliszką kalbamokslį“ (1835), „Iszraszai prie mokymos Mongyliszkos kalbas“ (1836), ir ant galo savo „Mongolskij Slowar“ (3 tomai su maskoliszku ir prancuziszku tekstu — paaiszkinimais, 1841—1846).

1862 m. iszsitarnavus emeriturą, Kavaliauskis pribuvo į Lenkiją ir pastojo prie vyriausios mokslinyczis už paprastą profesorių. 1878 m. 7 dieną Gegužės Varszavos universitete buvo apvaikszcziojamos sukaktuvės arba penkdeszimtis jo darbumo ant mokslinszkos dirvos, o 7 d. lapkriczio tą patį metą pasenęs musų mokslinczius pasimirė, kaipo profesorius Varszavos universiteto.

Apart virszpaminėtų rasztų p. Ilgowski priveda cielą eilę prof. Kavaliausko rasztų, kurie buvo patalpinti tadą „Tygodniku Peterburskim“, kaip va, duokime, „gyvenimas terp burijatų“, „Geografiszkas pieszinis saulėtekinės Azijos“, „Kelionė isz Mongolijos į Kitajų“. „Gailu, — sako raszytojas — jog tie jo veikalai, kuriems jis paszventė visas savo jaunystės dienas, dabar yra randami didelei retoje vietoje ir dėlto negalima suvartoti dėl biblijografijos“. Prie to viso pridursime, jog musų tautietis, budamas kunu ir duszia lietuvis nieko gero nepadarė dėl savo tėvynės, vienog musų tėvynei atnesza didelę garbę, jog musų tėvynė, kad ir sloginama, kad ir paniekinta, niekados nenustojo, gymdžiusi didvyrius, laukiame ir szendiena tokių didvyrių, kaip ilgai žiemos nakcziai praslinkus, auszros žvaigždės.

PASAKOS.

Rinkinyje nepažįstamo kunigo B. T., nuo kun. Kaz. Jauniaus gautame, randasi užraszyta sekannti dainelė:

Kad asz mažas buvau,
Szile vožius ganiau,
Ant kupstelio sėdėdams
Į voželį veizėdams,
Seip savyj dainavau:
Tu vuoželi juodbarzdėli
Augk, augk, augk,
Dievuks musų tavęs
Lauk', lauk', lauk'.
Pauplė' yr pilalė,
Kur ugnelė, kaip žvaigždelė
Dieną, naktį smiela.
Ten Ruginis su Žvaginiu
Vožius Dievui smaug'.
Po Rugsėjo priesz žemelę
Ves'ma tavę juodbarzdėli,
Ant to tad kalnelio,
Vo Ruginis su Žvaginiu
Tavę musų voželėli,
Dievų garbei brauks. (P.Kr.)

— Jei namus kas uždega, tai ant rubežiaus užejus, reik žiurėt per serinę skepetaitę, o bus matyt liepsnoje uždegėjo paveikslas. (O).

— Jei kuriuose namuose kurį metą garnys neperlekia, tie namai dega. (O).

— Magdė Rimkunienė isz to paties kaimo Plokszczių paklausta (1897 m.) apie tą patį dalyką szia ką pasakė: „Einant gulti reik užraszyti ugnelę pelenais, peržengnoti szventu vandeniu ir pasakyti vardą ugnies: „Magieta, Gobieta ir szvensa Agota buk ant vietos, buk rami, tavo ploszcziumi szventu apdengk“. (P. Kr.).

— Domeikienė isz Kaimelio 1897 m. pasakė: „Einant gulti reik užžarstyti ugnelę, peržegnoti ir sakyti: „szventa Gabija, buk rami ant vietos. Jei teip padarysi, tai ugnelė neiszeis.“ (P. Kr.).

— Grigaitienė isz Raudonėnų kaimo, Kauno gub., paklausta apie Gabiją, papasakojo: a) „kaip einu gulti, pagal tėvelių patarimą, užžarstau ugnelę, ir, paszlakszczius grynu vandenėliu, peržegnodama sakau: szventa Gobija, asz tavę peržegnoju su szczyra szirdimi, buk rami ir laiminga. b) Kaip viralas nusilieja ant ugnelės, ar druska isz netyczių ant jos nubyra ir ima spragsėti, sakau: „szventa Gobija, buk pasotinta“. — Tėveliai liepė nesigailėti pasotinti ugnelę, sakydami: „nesigailėkit, busit nuo ugnelės ramus.“ Szį met buvo gaisras pas kaimyną, net musų langai įkaito, o tik mus namai neužsidegė. (P.Kr.)

— Elgeta Bendorienė klausinėta vieno mano draugo Jasiulaiczio, mokintojaus gimnazijos, apie įvairius senovės paproczius, pati paklausė: „ar žinote vardą ugnies?“ ir pati atsakė: „Atsitikus kokioje troboje gaisrui reikia trissyk apeiti deganczią triobą ir sakyti: „Szventa Gobija! neplatavok!“ tada ugnelė susigaubia ir neina toliaus“. (P.Kr.).

— Buvo kartą du kaimynu gaspadoriu. Vienas jų, netekęs ugnelės, nuejo parsineszti pas kaimyną, bet parsineszęs ją neperžegnojo. Negerbiama ugnelė pasiskundė kaimyno ugnelei ir rįžosi pas ją sugrįžti, kuri pasakė: „iszeidama nesudegink akėczias mano gaspadoriaus, kurios pas tavo gaspadorių pasienyj kabo“.— Kaip sakė ugnelė, teip ir padarė. Iszeinant jai blyksterė, visas namas sudegė, apart akėczių kaimyno, kurios gaisro laike brinkt! nukrito nuo sienos ant žemės ir likosi visai neužgautos ugnies. (Pasakojo Paliukaitis isz Vilkaviszkoi. P. Kr.)

— Joniszkiecziuose, Linkaiczių sodžiaus lauke, yra dveji senkapiai ir vieni kapeliai. Tie senkapiai abeji. „Kapmilžiais“ („Milžkapiais“?) vadinas; tarp jų tolumo bus arti verstas. Tai ten buvę kitą kartą milžinų gyvenimai ant tų vietų: tai jie viens kitam, isz savo namų neidami, kirvius, kaltus, grąžtus pasidalindavę. (Petras Stasiulis isz Linkaiczių — Sl.)

— Gulėjo, sako, vieną sykį milžinas augsztielninkas iszsitiesęs per vieną didelę kalvą; galva vienoj, kojos kitoj kalvos pusėje kabojo. Atbėgo vilkas ir ėmė jam kojas graužti; sako tas milžinas: „ogi kas czion dabar, ar kokia blusa, mano kojas kanda“? (B. isz Ožkabalių).

— Kitą kartą milžinai triobas statydamiesi, ant pusryczių, ant piet eidami, kirvius savo ant debesų pasikabindavę. B. isz Oszkab.)

Isz „Dirvos“.

Apasztalu Darbai.

Treczioji dalis.

Tąsa.

Taigi Syla atvyko į Romą maždaug galop 64 m., idant pranesztı szv. ovilui apie stovį anų Bažnyczių ir pasiteirauti jo kaslink kitų dalykų. Tuotarpu szv. Povilo jau neberado Romoje, dėlto kad jis likos iszleistas isz kalinio dar pavasarį 64 m. ir tuojaus leidos Iszpanijos linkon. Per tat Sylia kreipėsi prie szv. Petro, kurs dasižinojęs apie stovį Mažosios Azijos bažnyczių, paraszė prie jų piemeniszką gromatą.

Szitą gromatą apasztalas, kaip patsai sako, paraszė tam tikslui, kad skaitytojus perspėti, idant laikytusi stipriai ir saugei Kristaus tikėjimo ir duoti jiems sustiprinimą. jog tas tikėjimas yra tikra Dievo mylista, tikras įstatymas, kurs atidaro duris į palaimintąjį gyvenimą. Reikėjo ne atbutinai perspėti juos isz baimės, kad persekiojimas ir apjuokimas isz stabmeldžių pusės neatszaldytu tikėjime Kristaus iszpažintojus. Negana to, apasztalas davė toje gramatoje įvairius perspėjimus ir praktiszkus pamokinimus, įkalbinėjo tikentiems pildyti visokias priedermes, kad per savo gyvatą ir pasielgimus tikrai krikszczioniszkais pasirodytu, kaip neteisingi visi užmetinėjimai ir apkalbos, kurias stabmeldžiai ant jo buvo iszmanę. Toje gromatoje skaitome žodžius, kunigaikszczio apastalų vertus: „Vyrai, bukite blaivus ir jauskite, nes jusų priszininkas, velnias kaip levas kaukiantis siauczia apsukus jieszkodamas, kurį prarytu...“

Tą gromatą szv. Petras iszsiuntė sykiu su Sylia, prikergęs pasveikinimą Romos bažnyczios. Teippat ženklyvas yra ir tas dalykas, jog apasztalas Romą pavadino „Babilionija“, viena dėlto. gali buti, kad tas miestas buvo teip gražus, iszpuosztas, didelis ir galingas, kaip kitą kartą kad buvo Babilionija, antra, gali buti dėlto, kad kaip aną kartą Babilionijoje, teip dabar Romoje buvo giliai įsikirėjusi stabmeldystė ir dori pasielgimai baisiai buvo po kojų paminti. Bendrystėje szv. Povilo tuokart buvo ir szv. Morkus, todėl apasztalas teipgi ir nuo jo pridėjo pasveikinimą ir tais žodžiais užbaigė: „Jums visiems mylista, kurie esate Jezuje Kristuje. Amen.“

Barbė. Senutė, asz noriu žinoti kaip ilgai tęsesi pirmasis krikszczionių persekiojimas, isz priežasties Romos gaisro kilusis?

Senutė. Tas persekiojimas isz pradžios buvo visuasztriausis, paskui sziek tiek atližo, nes didelės daugybės krikszczionių likosi iszžudytos, kiti per atsargumą slapstėsi kaip ir kur galėdami; bet ilgainiui pradėjo iszdavinėti įstatus, genanczius iszpažinti krikszczioniszką religiją teip jog negalėjo prisipažinti esąs krikszczionimi, o jei kur krikszczionis užklupdavo, smerczıu juos bausdavo. Tas tęsės iki Nerono smerczio (9tos Birželio 68 m.).

Szv. Petras vis triusė, kad tik sustiprinti tikinczıuosius szv. tikėjime, teip priesz savo smertį, t. y. gale 66 m. ar pradžioje 67 m. paraszė dar vieną gromatą į Mažosios Azijos bažnyczias. Teko jam dasigirsti apie pavojus, kurie kybojo ant bažnyczių, teip tat atsirado butinai reikalinga.

Antroji gromata szv. Petro.

Senutė. Szv. Petras paraszė tą gromatą, dėlto kad ant szitos dalelės Kristaus avinyczios kybojo kitoniszkas pavojus, bjauresnis pagaliaus už patį persekiojimą. Nes tenai įsiveisė kokia teoretiszka atskala arba sekta, kuri stengėsi krikszczionių tikėjimą sumažinti nestacziai, bet per suvedžiojimą ir iszjuokimą. Tie eretikai, kurius szv. Petras savo gromatoje pavadino „melagingais mokytojais“ ir „iszjuokėjais“, iszkraipydami ir negerai iszguldydami nekurias vietas isz szv. Povilo gromatos, stengėsi tikenczıuosius prikalbėti prie gėdingų palinkimų ir kitų piktų darbų ir nesidrovėjo pagaliaus sakyti, jog krikszczionis, palikdami nuo įstatymo paliuosuotais, gali daryti viską, kas tik jiems patinka. Įpacz jie užtiesdavo savo kilpas ir painijas ant tų, kurie juos pametę, priėmė Kristaus religiją.

Ir idant tą lengviaus atsiekti, sakė Kristų nesant Dievu. Kaip paskui dasižinosite, szv. Juda apasztalas tuos eretikus asztriai nubarė, rodydamas jiems baisų Dievo sudą, Vienok ir tas jų nesustabdė, bet juojaus dar iszjuokdavo jie Kristaus atėjimą ir busentį sudą, sakydami: „Kur yra prižadėjimas arba jo atejimas? Nes užmigus (numirus) tėvams teip tęsėsi nuo sutvėrimo pradžios“.

Nėra žinoma, nuo ko szv. Petras dasižinojo apie tą naują pavojų, kurs Azijos bažnyczioms galėjo kenkti — ar nuo Sylios ar teip nuo kieno kito. Bet jo piemeniszkas uolumas, meilė ir troszkimas duszių iszganymo skatiuo jį tas pragaisztingas klaidas iszsklaidyti, ir tą jis nuveikė savo antroje gromatoje, kuri yra tarsi testamentas isztikiamiems Kristaus iszpažintojams. Nes teip raszė: „Man rodėsi neproszalį, idant jums, kol esu toje priebutyje (kune, kolei gyvuoju) įkalbinėcziau per idujimus: žinodamas gerai, jog greit reikės apleisti savo priebutį, kaip man apreiszkė musų Vieszpats, Jezus Kristus. Tarsi butu sakęs: priesz smertį noriu jus perspėti.

Dėlto apasztalas peikė visupirmiausiai ano melagingo mokytojo piktžodžiavimus ir keiksmus, kurie mažino ir niekino Kristaus dievystę, sakydamas, jog pats matė savo akimis Jo mylistą ir garbę, tuokart kad V. Jezus persimainė ant kalno Taboro, ir balsas isz dangaus buvo girdžiamas: „Tas yra mano Sunus, kuriuomi įsimylėjau, Jo klausykite“. Todėlgi szv. Petras isztysojo savo gromatoje V. Jezų nekiteip vadina, kaip tik, Musų Vieszpacziu“.

Tolesnei apasztalas primena tikentiems didžias ir nesuskaitomas mylistas ir dovanas, kokias jiems Kristus suteikė, nurodė ant nepakrutinamų pėdžių, ant kurių remiasi musų tikėjimas, ant galo iszbarė klaidas ir iszjuokimus kaslink paskucziausiojo arba visuotinio sudo, sakydamas, jog ta „Vieszpaczio diena ateis tarsi vagis“, jog tada „dangus su didžiu trenksmu persimainys, o gyvei isz karszczio (kaitros) isztirps, žemę ir kas tik ant jos randasi, bus iszdeginti“.

Jei szita diena dar neatėjo, tai nieko neženklina, „nes viena diena pas Vieszpatį kaipo tukstantis metų, o tukstantis metų kaipo viena diena. Neatidėlioja Vieszpats savo prižadėjimo, kaipo tuli mano, bet kantriai sau pradeda jusų dėlei, nenorėdamas, idant kurie pragaisztu, bet kad visi sugrįžtu prie pakutos“. O jei teip yra „kokiame jus turite buti szventame bendravime ir dievobaimingumuose, laukdami ir skubindamiesi pasitikti Vieszpaczio atėjimo dieną, kurią praleidus laukiame naują dangų ir naujos žemės!“

Ant galo szv. Petras prikalbinėjo tikenczius steigtiesi, idant Vieszpats juos atrastu nesuteptus ir nesubiaurotus ramybėje ir kad nelaikytu sau už laimę musų Vieszpaczio pasiskubinimą; tai letai pasirėmė ant szv. Povilo, kurs savo gromatose pagal sau duotosios iszminties teippat raszė. Ir toje dinstėje pridurė szv. Petras sakydamas, jog szv. Povilo gromatose, yra nekurie dalykai sunkus suprasti“, bet vienkart peikė ir udyjo tuos „nemokytus ir ne tvirtus“ žmones, kurie tuos dalykus sukraipo, kaipo ir kitus rasztus, savo paczių pragaisztei“.

Ant galo teip užbaigė: „Jus tad Brolei (mano persergėti) jautokitės idant per suvedžiojimą kvailų, nesuklystumete. Bet parbukite mylistoje ir pažinime musų Vieszpaczio ir Iszganytojo Jezaus Kristaus. Jam garbė dabar ir per amžių amžius. Amen.“

Jau jums sakiau, jog szv. Petras isz Romos atliko įvaires keliones, nes szv. Lukoszius užraszė apasztalų darbuose“, kad szv. Petras du kartu atsilankė į Jeruzolymą, o szv. Povilas vėl minavoja apie jo atsilankymą į Antijochiją. Bet negana to, iszpaminėjimo szv. Povilo apie szv. Petro darbsztumą, galime drąsei sakyti, kad szv. Petras daug kitų kelionių atliko, apie kurias vienok atmintis pragaiszo. Tiesą pasakius tuli senoviszki raszytojai stigavoja, buk szv. Petras aplankęs kanakad teipgi ir Mažosios Azijos bažnyczias, pas kurias paskui raszė savo gromatas, bet rodosi, kad jie tą tvirtina, pasiremdami tik ant antraszo, kokį szv. Petras uždėjo savo pirmosios gromatos įžengoje Nes teip ta jo gromata prasideda: „Petras, Jezaus Kristaus apasztalas, iszrinktiems ateiviams iszsiskirstymo: Ponto, Galacijos, Kappadokijos, Azijos ir Bitynijos.....mylista ir pakajus tepasidaugina.“

Vienok isz to, kad szv. Petras raszė gromatas į tas Bažnyczias, neparodo dar jį tenai buvus ir szv. Evangeliją skelbus. Jau jums sakiau, jog bažnyczios tose provincijose likosi įkurtos szv. Povilo ir jo mokytinių, o pagaliaus szv. Petras gromatose atsiliepia į savo skaitytojus, kaipo į tokius, kuriems ne jis, bet kiti Evangeliją apsakinėjo.

Toliaus bus.

Padėkavone.

Mes Draugyste Dovydo karaliaus isztariame szirdingą acziu visiems lietuviams ir lietuvaitems, o teip-gi ir visoms lietuviszkoms draugystėms už atsilankymą ant musų linksmo baliaus. Turėjome isz to gerą pelną.

D-tės Dovydo karaliaus
Povilas Jozapaitis, prez.

Draugysczių reikalai.

Paskolinimo draugystė.

Pirma Liet. D-tė paskolinimo ir budavojimo po vardu Keistuczio No. 1 užsidėjo 26 d. Rugpjuczio '97 m. ir laiko savo susirinkimą kas Ketvergas pusiau 8 valan. vakare salėj L. Ažuko po nr. 3301 Auburn ave. Akcijų tur parduotu 806, pinigų tur pažyczitu ant procentų $7520. 23 Rugpjuczio 1900 prasidėjo VII serija ir kas nori prie szitos naudingos Draug. prigulėti tegul ateina ant susirinkimo po nr. 3301 Auburn ave. Dėl dasižinojimo geresnių įstatų Dr-tės tegul atsiszaukia ar asabiszkai arba per laiszką pas sekretorių, o bus viskas iszaiszkinta. Visus Lietuvius Dr-tė užpraszo prisiraszyti neskiriant amžiaus nė lyties.

Gali prigulėti į Dr-tę ir isz tolimų miestų prisiųsdami pinigus per registravotas gromatas ant vardo sekretoriaus. Administracija visa yra po bondsu.

Pinigų ant paskolinimo galima gauti kiek kas nori.

Prezidentas, J. Gurinskas 905–33rd st.

Sekretorius, K. Pocius 925–33rd st.

Pigus įstojimas į D-te S. S. V. J.

Naudokitės isz pigaus įstojimo į Draugystę Saldžiausios Szirdies V. Jezaus, laikys savo mienesinį susirinkimą 2 d. Rugsėjo, ant kurio privalo pributi visi brolei.

Su guodone Komitetas.

ASHLAND, WIS.

Rugsėjo 2 d. 1900 m. Draugyste Szv. Jurgio turės susirinkimą salėje Szv. Agnieszkos 4 valanda vakaro tuojaus po Miszporo, ant to susirinkimo nauji sanarei bus priimami tikt už $1.00 įstojimo. Vialijame visiems lietuviams pasinaudoti.

Su guodone V. Jokubinas prez.

Teatras.

Po vardu „Kantri Elena" bus atgrajitas 6-se aktuose; surengė vietinė szv. Martino Teatraliszka Draugystė, isz szv. Jurgio parakvijos Bus losztas nedėlioje 23 d. Rugsėjo (September), 1900. Freiheit Turner salėje, 3417 S. Halsted st. netoli 34 ul. Salė yra didelė ir graži, isz visų dalių miesto galima privažiuoti už penktuką. Salė bus atidaryta 5½ val., prasidės teatras 7 val. vakare. Įženga 25c. ir 35c. įpatai. Todėlgi mieli lietuviai ir lietuvaitės szirdingai užpraszo vietinė Lietuviszka Teatraliszka draugystė szv. Martino atsilankyti dėl pažiurėjimo grażaus lietuviszko perstatymo. Po teatro bus balius, ant kurio grajis puiki lietuviszka muzika.

Su guodone

L. T. Dr. szv. Mart. Komitetas.

Pajieszkojimas.

Pajieszkau savo vyro, Varanavicziaus, kuris atėjo į Ameriką koke 20 metų atgal ir apsigyveno Chicago, Ill.; paeina isz Kauno gub., miestelio ir parapijos Radviliszkio, apskriczio Szaulių. Tegul jis pats atsiszaukia ar kas kitas duoda apie jį žinoti ant adreso:

Mrs. Annie Varanovicz,
1020 E. Locust Point,
Baltimore, Md.

D. H. KETELSEN,

Murininkas ir kontraktorius atlieka teisingai ir gerai viską.

75 Dickens avenue,
CHICAGO, ILL.

Karolius Palt.

Užlaiko savo saliune visokius gerus gėrimus, kvepenczius cigarus, szaltą gardų alų, visokius importavotus trunkus.

3201 South Morgan st.
CHICAGO, ILL.

W. L. KLEWER, architektas

Stato mazus ir didelius namus.

1506 Schiller Bldg. CHICAGO, ILL.

Frank J. Palt.

ADVOKATAS.

Gyvena po Nr. 3201 South Morgan street.

Ofisą turi ant kampo La Salle ir Washington street. Ruimo Nr. 915, Chicago Stock Exchange Building.

Dr. M. P. Kossakauskis

3315 S. Morgan ulyczios

Aptiekoj J. Leszczynskio, kožną dieną nuo 10tos iki 12tai valandai priesz pietus.

CHICAGO, ILL.

Nesiųsk pinigų.

Daug žmoniu serga ant poliucijos, kuri pasirodo laike miego arba prie nusiszlapinimo, ir jeigu isz to nesigydys, ji neapleis žmogų kankinusi. Žmones turinti tą ligą kenczia nemiegą, galvos skaudėjimą, pilvo užkietejimą arba netravinimą, nerviszkumą, viduriu ir nugaros skaudėjimą ir apsilpnejimą lytiszku kuno dalių. Jeigu tokiuose atsitikimuose reikalauji pagelbos, nesiųsk pinigų, bet raszyk pas manę įdėdamas markę, o asz atsiųsiu tau apraszymą, isz kurio tikrai iszsigydysi. Adresuok:

JOHN WASEL,
Box 443 Iron Mountain K, Mich.

Dr. O. C. Heine,

DENTISTAS.

Offisas ant kampo 31 ulyczios ir South Halsted street.

Gyvena ant virszaus aptiekos. CHICAGO.

DIDŽIAUSIA LIETUVISZKA IR LENKISZKA APTIEKA ANT BRIGPORTO PAS

Jas. P. Crowley.

Cor. 32d ir S. Morgan st. Chicago.

Kas tik koki nori daktara paszaukiame per Telepona už dyką.

SAM. STEINGARD,

807 Milwaukee av. Chicago.

Iszdirbu ir partraukiu Ruską ir Turkiszką tabaką isz seno krajaus ir dėl uostimo. Prekes Rusko tabako 56, 66, 75, $1.00. Turkiszkas: $2.00, $3.00, $4.00, už svarą. Popierosų: 40, 55, 75 ir $1.00. Maszinkos dėl popierosu 10c. Gilžes 8, 10, 15c. už szimtą; cigaretų knygutes: 24, 30, 40 ir 50c. už tuziną. Cigar Clipping tabakas 30 ir 35c. už svarą. Cigarniczios po 3, 5 ir 10c. Tabakas uostomas 30, 40 ir 50c. už svarą. Ruska arbata po 80c. $104, $1.20 ir $1.50 už svarą.

Orderius iszpildau po visą Ameriką greitai ir gerai.

Dr. Marija Dowiatt.

Lietuviszkas daktaras, kas dieną iki 12 isz ryto galima rasti OFICE.

723 West 18-th st.
CHICAGO, ILL.

Telephonas 78 Canal street. Galima Telephonuoti isz kiekvienos aptiekos.

J. Shmulewitz & Son

3316 S. Morgan st. CHICAGO.

Iszdirba ir importavoja Maskoliszką ir Turkiszką tabaką parduoda cigarus, cigaretus ir uotuomajį tabaką.

Mieste ir už miesto iszpildome kuoveikiausei orderius, ko reikalaujant paraszyk poskartę, o musų vežimas tuojaus pribus.

Dr. Leonard Landes.

Lietuviszkas daktaras.

134 E. 24 st. New York.

Garsingas gydytojas vyriszkų ir moteriszkų ligų. Mokinose universitete New Yorke; praktikavo ligonbucziuose: Viedniuje, Berlyne, karaliszkoje mokykloje Londone, buvo perdėtiniu mokslo Lebanon, Bellevue, Port Granduale Hospital College ir tt.

Užtikrina iszgydymą

visų slaptų ir paprastų ligų, kaipo tai: plauczių, kepenų, skaudėjimą vidurių, galvos, nepomietį, apalpimą, skaudulius, žaizdas, tynimą, moteriszkas ligas ir ne vaisingumą. Gydymui nerviszkų ligų reikia naudoti elektrikines prietaisas.

Ligas lytiszkų dalių

iszgydysiu į keles dienas, teipgi ligas pilvo, uždegimą žarnų, iszdžiuvimą pieno, skaudėjimą lupų, nosies, akių, ausų, nustojimą pajiegų ir tt. Iszgydymą užtikrinu kiekviename atsitikime. Chroniszkas ligas gydau pasekmingai, ir slepiamas ligas užlaikau slaptybėj.

DR. LEONARD LANDES,
134 E. 24 st., cor Lexington av.

Ofiso valand: { nuo 9 ryto, iki 1 po piet. nuo 5 po piet iki 8 vakaro.
Nedėlioms: nuo 8 iki 10½ val. ryto: 2 ik 4 val. po piet.

Roda per gromatas dykai.

☞ Jeigu sergi, tai paraszyk kiek turi metu, kiek sveri ir apraszyk savo ligą, o prisiusiu gydyklas, kuriomis iszsigydysi Užpraszydami gydyklas prisiuskit $1.00.

PUIKIAUSIAS SALIUNAS PAS

Stanislova Rodzevicz

Gardus kvepentys cigarai, szaltas alus, geriause arielka, žmonės teisingi.

4435 Honore Chicago, Ill.

Geradėjas dėl žmonių

Baigianties 20tam szimtmecziui radosi žmogus, kurs apsako ir duoda davadus be jokios savmylybės — Charles Johnson of Hammond, Ind. Szitas žmogus kentėjo ant lytiszkų dalių, kas nuolatos jį naikindavo fiziszkai ir protiszkai, iki liginai isznetyczių iszrado gyduolės, kurios jam suteikė pilną žmogiszką galybę. Jis sako mums, jog jis siunczia kiekvienam, ani užklausimo apie tai; už dyka apraszymą szitų gyduolių. Raszyk szendien.

CHARLES JOHNSON,
Box 515, HAMMOND, IND.

Buczernė

JONO KLEEHAMMER,

Parduodu visokes mėsas: rukytas, sudytas ir szviežės. Kumpius, szinkas ir tt.

3214 S. Morgan st. CHICAGO, ILL.

PIRMAS LIETUVISZKAS.

GRABORIUS.

POVILAS MAŽAIKA

3319 S. Morgan street.

Užlaikau arklius, vežimus. calunus, pirsztines, baksus ir tt. Gyvena po sziuo Nr. 3321 S. Morgan st. Tel. Yards 709

CHICAGO, ILLINOIS.

ROMAN STOBECKI,

užlaiko

Visokius forniczius, geležinius iszdarbius ir peczius.

489 Milwaukee ave. tarp Elston ir Chicago ave. CHICAGO, ILL.

Tai rots alutis Chicagoje, pas

LEONA VAITKEVYCZIU,

Ogi vyreli alus,
Labai skanus,
Milžiniszki stiklai
Ir gardus labai.
O ir žmogus doras,
Visame geras,
Visi pas jį eikit,
Niekad ne aplenkit
Jeigu katrie netikite, tai nusiduokite ant **Atlantic** ulyczios po N. **4600.**

PUIKUS SALIUNAS PAS

L. ROSENZWEIG,

Parduodu už holselio prekę partrauktus isz užrubežio ir naminius trunkus, visokius vinus ir teip toliaus.

Priesz 32 Place 3216 S. Morgan st.
3557 ir 3559 S. Halsted street
6238 S. Halsted st., ir 63 st.
4717 Ashland Av., ir 47 st.
124 E. Van Buren st.
4328 Ashland Ave. CHICAGO, ILL.
9129 Commercial ave.

211 Jefferson street, Joliet, Illinois.

Jeigu katrie netikite tai nueikite persitikrinti po minėtais adresais. Divų datirsite isz mano trunkų ir pigumo.

Lietuviszka Aptieka

J. LESZCZYNSKIO,

3315 S. Morgan St., CHICAGO.

Paduodu dėl žinios visiems Lietuviams, jog užlaikau agenturą szifkorczių nuo geriausių kompanijų, teip-gi siunczіu pinigus į visas dalis svieto.

Mano Aptiekoje randasi visi gydyklai (liekarstos) amerikoniszki ir Europeiszki, tikros patentavos medicinos, visoki guminei aparatai ir tt. Visokios ligos yra pasekmingai iszgydomos. Par telefoną gali kiekviename laike pareikalauti daktarą kokį tikt norit į namus ligonio. Ant aptiekos gyvena Dr. V. STATKEVICZ.

Dr. M. Kassakovski, 3315 S. Morgan st.
Telephone yards: 709.

Atsiszaukusiems per laiszkus ir apraszantiems savo ligas, duodu rodas ir prisiuncziu gydyklas. Raszant ir norint gauti atsakymo reikia įdėti markę už du ceuntu, kitaip negaus atsakymo.

TELEFONA YARDS 709.

John F. Smulski,
Joseph B. David.

Prisiekti advokatai, veda provas visuose suduose civilnuose ir kriminalnuose.

Provos yra atliekamos teisingiausei ir geriausei.

Lietuviai privalo nepamirszti.

Metropolitan Block
163 E. Randolph st. Chicago, ILL.
RUIMAS 23.

Geo. M. Glaser, M. D.

Medicinos Daktaras.

Gydo visokes ligas, turi geriausę praktiką ligose moterų, vaikų ir chroniszkose ligose.

867 32nd Street. Chicago

OFISO VALANDOS:
Iki 9 ryto, nuo 12—2 po pietu ir po 6 vak.
TELEFONAS YARDS 885.

Teipogi daro operacijas ir turi geriause pasekme.

Užlaikau ant Town of Lake didžiausę

GROSERNĘ IR BUCZERNĘ.

Groserneje viskas yra parduodama pigiaus kaip kitur, o tavorai yra geriausi.

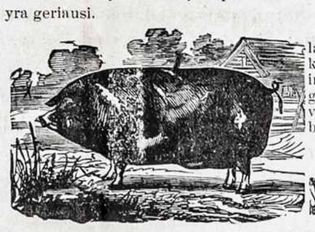

Buczernėje visokias mėsas užlaikau: szviežias ir rukitas, visokius kumpius, deszras, szviežias ir džiovintas žuvis, teipgi galima gauti pas manę szviežios, lietuviszkai raugintos duonos. Eikit brolei pas savąjį: po Numariu.

4514 S. Paulina st.
Stanislovas Marcinkevicz.

LIETUVISZKAS DAKTARAS K. A. BUTKEVICZIA,

Ofiso adynos: { nuo 9 iki 10 isz ryto „ 1 „ 3 po pietų „ 7 „ 10 vakare.
TELEFON MONROE 981

581 Milwaukee Avenue.
Gyvenimas, 251 Wabansia Ave.
TELEFON WEST 1344. CHICAGO

LIETUVISZKAS IR LENKISZKAS

KANTORAS.

Jau 22 metai kaip Kantora laikau Chicagoje dėl pardavimo **Szipkorczių** į Kraju ir isz Krajaus ant geriausių szipų. Prekės pigiausios; ant Vokiszkos ir Angelskos linijos.

Rublius ir visokius pinigus siunczіu į visas dalis Svieto, už pigiausę prekę ir suvaikszczioja greicziau kaip isz kitur. Baxa dėl pinigų pakavojimo parandavoju už 3 dolerius ant metų. **Kas nori handlevot su spravedlivu Kantoru,** tai praszau ateit arba raszit pas jus pažistama agenta.

H. Krulewich,

571 South Canal street. Chicogo.

J. J. Hille,

PHOTOGRAPHER.

3452 S. Halsted st. CHICAGO, ILL.

Kabinėto Photographijos po **$2.50, 3.50, 4.50** už tuziną, įpatingos sąlygos už **svodbines** ir famlijos grupas.

Frank Kallwach.

APTIEKORIUS.

3121 S. Morgan st. Chicago.

Iszpildo visokius receptus kogeriausei. Reikalaujant kokio nors daktaro gali paszaukti isz mano aptiekos per teleponą už dyką.

Lietuviszkas Daktaras **M. J. Stupnickas** visados randasi aptiekoje.

Burczernė

FR. PACHOWSKI.

Parduodu visokes mėsas rukytas, sudytas ir szviežės. Kumpius, szinkas ir teip toliaus.

3156 S. Morgan st. CHICAGO.

HENRY HEINE,
APTIEKORIUS.

Kampas 31 ulyczios ir S. Halsted street.

Iszpildo visokius receptus. Pas jį tiktai galima gauti t. v. Hospital kosulio siropą, visų pripažintas už geriausį gydiklą dėl kosulio, suszalimo, užkimimo gerklės, sausdusulio, skausmo krutinės ir visokių uždegimų gerklės ir plauczių.

Dr. J. GINSBURG,

184 W. 12th steet cor. Jefferson street
CHICAGO, ILL.

Ofiisu valandos: Nuo 8—10 isz ryto 1—2 po piet ir nuo 5—7 vak.

Ypatingai asz gydau vaikus, difterijas ir kruopo.

Apgarsinimas.

Nauja Lietuviszka-Lenkiszka Aptieka.

8805 Commercial av. So. CHICAGO, ILL.

Szita aptieka užlaiko naujausias gydyklas, visokes žoles, arbatą krajava ir szios žemes; apart to užlaiko visas patentuotas liekarstas, aparatus, perfumus tuoletas, pasigražinimus ir guminius prietaisus. Daktarų receptai yra iszpilduomi su didžiausiu atsargnmu dieną ir naktį.

DR. LENARDAS,
aptiekoje per dieną ir per naktį.

F. J. Mikolaszek,

Ant kampo 47 ul. ir South Wood street.

APTIEKORIUS.

Iszpildo visokius receptus kuogeriausei. Reikalaujant kokio nors daktaro gali paszaukti isz mano aptiekos per telepona už dyką.

Telefonas Yards 820.

Didžiausias saliunas ant BRIDGEPORTO.

Užlaikau szalta alu kaip liada, visokius trunkus, likierius, tikrus Havanos cigarus ir turiu puikę Halę dėl zabovu, mitingų ir veselių. Praszau atilankyt pas manę,

Leona Czesławska

3217 S. Morgan st. Chicago, ILL.

Fotografo užvedimas

Intaisytas dailei artistiszkai, geriausei atliekamas darbas yra garantavojamas cienios pigios.

NIKLAS & CO.

589 Milwaukee avenue arti Cornelia street CHICAGO, ILL.

Didžiause HALE ant Brigdeporto

ALBERT ROSE,

dėl zabovų, mitingų už pigę prekę galima parandavoti, už 5 centus galima atvažiuoti isz visų dalių miesto. Trunkus teipgi galima gauti už ta paczią prekę, kaip ir pas wholesale.

3417-3421 S. Halsted st. CHICAGO, ILL.

CHARLES ARENS.
APTIEKORIUS.

3400 S. Halsted st. ir cor. 34 ulyczios.

Receptus iszpildo kuogeriausei ar dienos laike ar naktį. Nuo kusiulio ir susiszaldimo vartok MANO PATIES White Pine Cough Cure prekė 25 c. Norint daktarą paszaukti per teleponą niekas tau nekasztuoja. Telef. Yards 655.

URA! VISI PAS

Juozap. Ridikevyczių.

Užlaiko geriausius cigarus ant viso Brigdeporto. Teipgi geras alus, gardus uzkandžei, nepamirszkėt savojo. Gyvena ne toli nuo lietuviszkos bažnyczios ant pusiaukelės nuo Halsted ulyczios.

Po No. 3253 ILL. Cort ir kampo 33 ulyczios.

Temikit!

Per 15 m. užlaikau agenturą ant BRIDGEPORTO ir stengėsiu kiekvieną užganėdinti kuogeriausei ir sanžiniszkai, bet žinote priežodį: **dar tas neužgimė, kurs visiems įtiktu!** Teip-pat ir su manimi yra; nekurie nėra užganėdinti isz manęs, bet yra tai žmonės, kurie nesupranta savo gero, bėga pas **Mauszkius ir Abromus,** kurie szvelneis žodžeis moka primasinti ir apgauti.

ŽINOKITE GERAI, JOG PAS MANE GALITE GAUTI

SZIPKORTES isz **krajaus ir į krajų** kuopigiausei. New Yorke nereikalaujate eiti į hotelį ir mokėti už nakvinę po $1.50 nuo asabos, bet staczei galite eiti ant laivo.

Apsaugoju nuo ugnies, namus, mebelius

ir kitus daiktus geriausiose kompanijose. Siunczіu pinigus į visas dalis svieto. Teip-gi duodu žinoti, jog priimu pinigus ant gero procento, todėl kas turi pinigų tenelaiko namuose dėl vagies, bet ateina su jais pas manę, o asz jam padėsiu geroje vietoje ant gero procento. SU GUODONE

JULIJONAS PIOTROWSKI,
3121 South Morgan St. ir 31 Place, — Chicago, Ill.

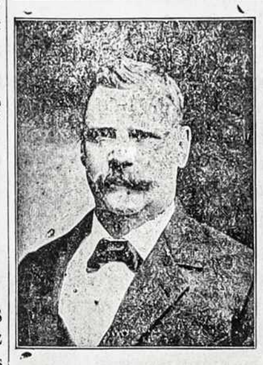

FORNICZEI

KARPETOS, ABROZAI, PECZEI, VAIKŲ, VEŽIMELEI, GRAŽIAUSIOS ANT LANGŲ ZOSLANKOS IR GELEŽINES LOVOS. PIGIAUSE VIETA MIESTE.

Henry Stuckart,

2517—2519 ARCHER AVE. netoli HALSTED ST. **CHICAGO, ILLINOIS**

Pigiause vieta Chicagoje, ILL.

Parduodam SZIPKORTES ISZ EUROPOS IR Į EUROPĄ pinigų siuntimas pigus — teisingas ir greitas: pinigai isz siunsti isz musų KANTORO į MASKOLIJĄ suvaikszczioja per 16 (szesziolika) dienų.

Greicziausias

Laivas!

SCHIFF & COMPANY.

503 S. JEFFERSON ST. CHICAGO, ILL

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuwe tapo Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisinga ir artistiszką iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

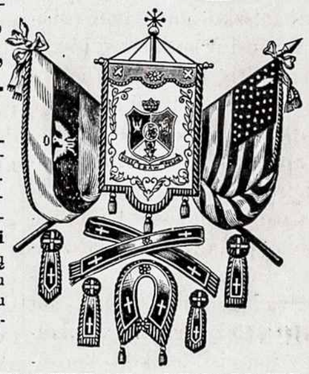

Turiu už garbę apreikszti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu wisus augszcziaus paminėtus daigtus **Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei,** nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

C. W. DYNIEWICZ & CO.,

805 MILWAUKEE AVENUE,
Pomiędzy West Division i Cleaver ulicami.
CHICAGO, ILLS.

KANTOR PIENIĘŻNY, REALNY I ASEKURACYJNY.

Wysełka pieniędzy do Europy, Sprzedaż Realności, Karty Podróżne, Okrętowe i Kolejowe do i z Europy, Wyrabianie Papierów Legalnych, Ściąganie Sched, Asekuracya Domów, Grunta Kolejowe na Farmy, Wypożyczanie pieniędzy na Budowanie lub zakupno Realności, Zmiana pieniędzy Zagranicznych, Notaryusze Publiczni.

Szitas grazus laikrodelis gali but nusiųstas už dyką dėl apžiurėjo. Yra tai vienas isz gražiausių zėgorėlių kadą — nors iszstatytu ant pardavimo, kad ir už dvigubus pinigus. Jų kiautai yra storo sidabro; geriausei eina. Laiką teip gerai parodo, kaip lig butu už $100,oo.

Garantavotas ant 25 m. Prekė $3,75 atsiųsk C. O. D. ir už expresą, norint už dyką apžiurėti. Jei norėtum Solid Chatelaine spilką papuoszti laikrodėlį, kaip matai cze nupieszta, kasztuoja 50c. daugiaus. UŽ DYKĄ spilką dėl prisegimo lenciugelio, jei pinigus isz kalno atsiųsi su orderiu ir mes tadą už expresą užmokėsime.

Laikrodzio kiautas tikru auksu aptrauktas.

Neapipustas, bet tikrai auksu storai aptrauktas zėgorelis isz abiejų pusių. Kiekvienam jis patinka. Pritaikinta dėl jo geriausi Amerikan Movements.

Garantavotas ant 25 m. Puikioms kvietkoms iszvadžiotas, žodžiu sakant zėgorelis geriausias. Jis iszrodo kaip už $50,oo tikras auksinis, niekur negalimą gauti už dubiltą prekę kaip musų prekes. Atsiųsk $6.49c. ir expreso kasztus C. O. D., kad galėtum už dyką iszegzaminavot jį. DYKAI gražia spilką dėl prisegimo lenciugelio, jei $6,49c. bus atsiųsti su orderiu ir tadą mes užmokame exspreso kasztus.

Ir karalius gal neszioti.

Zėgorelis dėl vaikų, vyrų ir pagaliaus prie geležinkelio dirbantžių žmonių. Turi stipcius (drutus) nikelinius kiaušus su tikru Amerikoniszku Movements (tai ženklina, jog geriausei eina ir geriausei laiką rodo) dar tokio nėkados Amerikoje nebuvo iszstatyto ant pardavimo; visdos szviesus ir niekados nepajuoduoja.

Garantavotas ant 5 m. Atsiųsk ant C. O. D. $1,25c. ir expreso kasztus dėl apžiurėjimo už dyką ir jei nepatiktu gali but sugrąžintas ant musų kraszto.

UŽ DYKĄ gražu paauksitą lenciugelį gausi, jei $1,25c. atsiųsi su savo orderiu.

Visoje pasaulėje niekas teip pigei neparduoda kaip mes, todėl raszyk pas mus, o neigailėsys.

Imk manę už $3.98

Puikus zėgorelis 14 k. dvigubais kiautais arba virszais, paauksuoti ar su atidaromu virszų ar be virszau visai, gražio mis kvietkomis iszraszytas su tikru American Movements.

Garantavotas ant 20 m. ir iszrodo kaip už $40 vertas auksinis zėgorelis. Atsiųsk C. O. D. dėl apžiurėjimo dykai. Jei atrasi tokiu, kokį mes perstatome, užmokėk agentui $3,98c. ir expreso kasztus, o jei ne, sugrąžįk ant musų kaszto.

Paraszyk kokį norį ar vyriszką ar moteriszką. DYKAI paauksytą lenciugelį, jei $3,98c. atsiųsi su orderiu ir tadą nemokėsi expreso kasztų.

ATMINK! Visi musų zėgorelei yra siunczіami C. O. D. dėl peržiurėjimo dykai ir jei neatrasite, tokiu, kokiu yra perstatomas, turite provą mums sugrąžinti atgal ant musų kasztų. NĖKASZTUOJA NE CENTO PAŽIUREJIMAS ANT PRISIUSTU ZĖGORELIU. MES EMAME VISĄ RIZIKA ANT SAVĖS.

Jei pinigai yra atsiųsti su orderiu, gausi visados puiku prezenta DYKAI ir mes užmokesime expreso kasztus. KUR NĖRA EXPRESO OFISO reikia atsiųsti ir pinigus su orderiu ir mes tadą atsiųsime savo kasztais per pacztą.

RASZYK pas mus klausdamas kataliogą, o mes atsiųsime 200 iliustruotą kataliogą zėgorelių, brangių akmenų, kuriame rasi tukstanczius puikių-puikesnių presentų ADRESAVOKITE SZENDIENĄ, nes zėgorelių prekes kila vis augsztin.

ROYAL BARGAIN HOUSE, 53 Dearborn Street, CHICAGO, ILL.